

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 11/2025

Cena \$ 2.50

NOVEMBER 2025

Panna Maria Pomocnice křesťanů na Svatém kopečku ve Wisconsinu

Holy Hill – Svatý kopeček ve Wisconsinu je známé poutní místo, které se nachází asi 30 mil severozápadně od města Milwaukee, které leží na jižním břehu Michiganského jezera. Je to asi 120 mil od Chicaga. Naše Česká misie sem každoročně na podzim pořádala autobusovou pouť a jednotlivci sem přijíždějí po celý rok.

Nejstarší zpráva o Svatém kopečku se našla v Quebecu v Kanadě, kde byl v 19. Století objeven starý francouzský deník a pergaménová mapa z roku 1676. Mapa zobrazovala oblast Wisconsinu a Michiganského jezera a trasu, která vedla k velmi vysokému kuželovitému kopci v jihovýchodním Wisconsinu. Neznámý misionář, zřejmě jezuita, zde popisuje svou cestu na vrchol kopce, kde postavil kamenný oltář a vztyčil kříž a zasvětil toto místo Ježíšově matce Panně Marii.

První osadníci do této oblasti přišli z Irsku v roce 1842. Kvůli těžkým časům však začali malé chudé farmy opouštět a vystřídalo je němeské obyvatelstvo. V roce 1855 koupil od americké vlády za 50 dolarů celou oblast hory o rozloze 40 akrů místní farář Fr. Francis Paulhuber, rodák ze Salsburgu v Rakousku, který vedl pastorační ve třech místních farnostech: sv. Bonifáce v Germantownu, sv. Huberta v Hubertusu a sv. Augustina v Richfieldu. Měl v úmyslu převést vlastnictví hory na arcidiecézi Milwaukee. Bohužel ale nečekaně zemřel a pozemek pak několikrát změnil majitele, než byl v roce 1876 konečně převeden na arcidiecézi.

Mezi tím byl na hoře vztyčen první kříž. Vytesal ho jeden farník z farnosti sv. Augustina Roman Goetz z bílého dubu ze stromu, který rostl na úpatí kopce. Kříž, který je nyní vystaven v předsíni kostela sv. Terezie je udělán z trámů o průřezu 5 x 7 inčů a je vysoký 12 stop. Jsou na něm v němčině vyryta slova: „Ich Bin das Leben wer an mich glaubt wird selig.“ – Já jsem život, kdo věří ve mne, bude spasen. Byl slavnostně požehnán v červnu 1858.

O něco později se na hoře objevil první poustevník. Byl to François Soubrier, rodák z Francie, který se o místě dověděl z onoho starého deníku z Quebecu. Vypráví se o něm, že byl mužem velké vnitřní bolesti, který hledal útěchu v Bohu. Po mnohých cestách přišel až sem, aby konal pokání za vraždu někoho, koho miloval. Byl zde také zázračně uzdraven z částečného ochrnutí poté, co strávil noc v modlitbě na vrcholu kopce. Tak zde zůstal jako poustevník. Pobýval zde tajně, až ho objevil jeden místní

Národní svatyně Panny Marie Pomocnice křesťanů na Svatém kopečku ve Wisconsinu

farmář někdy kolem roku 1862. Po překonání první nedůvěry mu místní lidé začali pomáhat, dávali mu jídlo a další potřebné věci a nakonec se spojili, aby pro něj postavili malou chatu.

Na popud nového faráře Fr. George Stricknera byla na kopci postavena první dřevěná sroubená kaple zasvěcená Panně Marii Pomocnici křesťanů. Měla čtvercový půdorys o straně 16 stop. Při slavnostním vysvěcení 24. května 1863 kázal Fr. George Strickner na schodech kaple pro asi 1500 shromážděných věřících. Ve svém kázání poprvé použil pro toto místo název Holy Hill - Svatý kopeček a tento název se používá dodnes.

Poutníci přicházeli na toto místo ve velkém počtu a tak kaple brzy nestačila. V roce 1879 byl postaven nový kostel 21 metrů dlouhý, 13 metrů široký a 18 metrů vysoký. Spotřebovalo se 200 tisíc cihel vyrobených na místě pod kopcem. Následujícího roku byla postavena fara a první penzion pro poutníky.

Od roku 1906 byla duchovní správa Svatého kopečku svěřena bosým karmelitánům, kteří přijeli z Bavorska.

V roce 1925 začala stavba nové svatyně. Stávající kostel byl zbořen. Vrchol hory snížen o mnoho metrů a vystavěny nad sebou dva nové kostely s dvěma vysokými věžemi v průčelí. Prvně byl postaven dolní kostel zasvěcený sv. Terezii od dítěte Ježíše. Ten byl posvěcen 15. července 1929. Současně se stavěl horní kostel Panny Marie, dnešní Bazilika a Národní svatyně Panny Marie Pomocnice křesťanů. Chrám byl dokončen a slavnostně posvěcen 19. července 1931. V roce 1938 byl otevřen nový klášter karme-

litánů. V roce 1962 byla postavena výtahová věž, vyhlídková plošina, nový obchod se suvenýry a nový velký penzion pro poutníky. Nejnovější úpravou z posledních let je prostorná zpovědní síň ve vestibulu před kostelem sv. Terezie. V současné době se staví nový farní kostel a komunitní centrum u velkého parkoviště pod poutním areálem.

Po pravé straně Baziliky Panny Marie se nachází kaple s milostnou sochou Panny Marie. Ta je v životní velikosti a znázorňuje Matku Boží, která představuje svého Syna Ježíše Krista, který je znázorněn v chlapeckém věku a žehná světu. Toto mistrovské dílo bylo vyrobeno v Mnichově v Německu a do Ameriky jej přivezla firma Pustet pro Světovou výstavu ve Filadelfii v roce 1876. Pro Svatý kopeček je zakoupil jeden zbožný muž z Wisconsinu. Byla nejprve převezena do farnosti sv. Huberta, kde zůstala dva roky. 1. července 1878 osmnáct mladých bosých žen oblečených v bílých rouších s modrými stuhami neslo sochu z vesnice sedm mil do srubové kaple na vrcholu Svatého kopečku. Ženy doprovázelo 100 mužů na koních, mnoho kněží a delegátů z celé země a bezpočet zbožných poutníků.

Dnes je tato socha Panny Marie v krásné kapli o rozměrech 12 x 15 metrů. Obličej i ruce Marie a Ježíška jsou v barvě slonoviny, jejich roucha jsou silně zlacená. Pod nohama se nachází kytice ručně tepaných bronzových růží, kolem sochy je zlatá mandorla pokrytá umělými rubíny z níž vychází svatozář, nahoře je koruna ozdobená safíry a celou scénu nesou pozlacené plastiky čtyř andělů. Socha je zasazena do obrovského nástěnného kruhu z různově žilkovaného kasotského mramoru.

Oltář v kapli je rovněž z růžově žilkovaného kasotského mramoru a na jeho přední straně je vytesán rodokmenem Ježíše podle Matoušova evangelia. Vlevo dole je zobrazena postava Abrahama, jak sní o svých potomcích. Jeden z nich, král David, je znázorněn s korunou uprostřed.

V předsíni kaple je sbírka berlí, holí a ortěz na nohy, které zde nechávají poutníci od doby ještě před postavením první srubové kaple. Dnes v této praxi pokračují lidé, kteří věří, že je uzdravil na přimluvu Panny Marie její syn, Pán Ježíš Kristus.

Podle: www.HolyHill.com

Foto na titulní straně:
Panna Maria s Ježíškem
na Svatém kopečku ve Wisconsinu

Panna Maria – Pomocnice křesťanů

Ohrožená Evropa a křesťanství

Titul „Pomocnice křesťanů - Auxilium Christianorum“ dostala Panna Maria od papeže sv. Pia V. (1566-1572), který ji svěřil osudy Západu a křesťanství ohroženého tureckými vojsky, která dorazila až k Vídni a byla poražena i ve velké námořní bitvě u Lepanta (1571). Papež vyhlásil v souvislosti s tímto vítězstvím svátek Svatého růžence. Děkovnou invokací k nebeské přímělkyni v litanii Loretánské „Pomocnici křesťanů“ přidali vítězni veteráni, kteří se z bitvy u Lepanta vraceli přes Loreto, kde Panně Marii děkovali. Tak ke starodávným titulům „Těšitelka zarmoucených“ a „Útočiště hříšníků“ přibyl i titul „Pomocnice křesťanů.“

Papež Pius VII.

Samostatný svátek Panny Marie Pomocnice křesťanů vznikl roku 1814 a připomíná nám těžkou dobu zkoušek na začátku 19. století. V té době byl z Říma odvezen papež Pius VI. vojsky revoluční Francie. Když v zajetí 30. ledna 1800 zemřel, nebyl mu dopřán ani křesťanský pohřeb a nad jeho rakví se místo modliteb nesla slova o konci jedné éry, jejímž byl představitelem. Francie se spojenci se snažila, aby už nebyl žádný jeho následovník. Ale pod rakouskou ochranou se sešlo konkláve v Benátkách a zvolilo dalšího Petrova nástupce, kterým byl Pius VII. Také tento papež byl zajat Napoleonem a vězněn od července 1809 do března 1814. Pius VII. v té době svěřoval sebe i celou církev do ochrany Panny Marie a ona ho neklamala. Z vděčnosti za návrat do Říma k hrobům apoštolů korunoval obraz Panny Marie a zavedl svátek „Panny Marie, Pomocnice křesťanů.“ Slavení svátku bylo i pro budoucnost stanoveno na den slavného návratu papeže do Říma 24. května 1814.

Jan Bosco

Velký turínský pedagog, kněz a zakladatel saleziánů sv. Jan Bosco (1815 – 1888) vložil pod ochranu Panny Marie Pomocnice své nově vznikající velké dílo. Na ni se obracel s každou potřebou, zvláště když věci trvaly dlouho a zamotávaly se. Don Bosco byl velkým ctitelem Panny Marie Pomocnice křesťanů a šřítelem jejího svátku. Nakonec si Pannu Marii Pomocnici křesťanů zvolil za hlavní patronku salesiánské rodiny a jejích děl. V roce 1862 začal v Turíně stavět baziliku zasvěcenou Panně Marii Pomocnici, která byla posvěcena 27. října 1868. Po Marii Pomocnici křesťanů pojmenoval Don Bosco také ženskou řeholní kongregaci, kterou založil s Marií Domenicou Mazzarellovou.

Druhý vatikánský koncil

Titul „pomocnice“ také zmiňuje konstituce Druhého vatikánského koncilu *Lumen gentium* (62) mezi čtyřmi mariánskými tituly (přímělkyně, pomocnice, ochránkyně a prostřednice).

Podle: www.fatym.com

Panna Maria Pomocnice křesťanů,
detail obrazu na hlavním oltáři baziliky v Turíně

Modlitba k Panně Marii Pomocnici křesťanů

Bože, tys ustanovil nejblahoslavenější Pannu Marii za Matku a Pomocnici křesťanů.
Upevni na její přímělu svou Církev,
aby trpělivě snášela a s láskou přemáhala
všechny vnitřní i vnější zkoušky,
a tak zjevovala lidem tajemství Krista,
který je Bůh a s tebou žije a kraluje
v jednotě Ducha Svatého po všechny věky věků. Amen.

Modlitba svatého Jana Boska k Panně Marii Pomocnici křesťanů:

Maria, mocná Panno,
velká a slavná záštitu Církev,
úžasná pomoci křesťanů,
hrozná jako vojsko seřazené k bitvě,
která sama vyvracíš všechny bludy světa.
Ochraň nás před nepřítelem
v našich úzkostech, zápasech a tísních
a v hodině smrti přijmi nás do radosti věčné. Amen.

Maria, pomoz

Maria, pomoz, přišel čas, milostná Matko slyš náš hlas!
V nebezpečí a strádání přímělu Tvá nás ochrání.
Lidská kde síla bezmocná, Tvá kyne ruka pomocná.
Neoslyš proseb dítek svých, k Tobě tak vroucně lkajících.
Matkou ukaž se laskavou, sešli nám v nouzi pomoc svou.
Maria, pomoz, přišel čas, milostná Matko, slyš náš hlas.
Amen.

LITURGICKÁ ČTENÍ

33. neděle v mezidobí - 16. listopadu 2025

1. ČTENÍ - Mal 3, 19-20a

Čtení z knihy proroka Malachiáše.

Hle, přijde den, který plane jako pec, slámou se stanou všichni zpupní, všichni, kdo se dopouštějí bezbožnosti; den, který přijde, je spálí - praví Hospodin zástupů - že po nich nezůstane kořen ani větév. Ale vám, kdo ctíte mé jméno, vzejde slunce spravedlnosti, které má záchranu na svých křídlech.

2. ČTENÍ - 2 Sol 3, 7-12

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Soluňanům.

Bratři! Víte, jak nás máte napodobovat. Když jsme byli u vás, nezháleli jsme, ani jsme chleba nejedli od nikoho zadarmo. Naopak: ve dne v noci jsme se lopotili, abychom nikomu z vás nebyli na obtíž. Ne že bychom na to neměli právo, ale dáváme vám samy sebe za vzor, který byste mohli napodobovat. Ano, už tehdy, když jsme byli u vás, přikázali jsme vám: „Kdo nechce pracovat, ať nejl.“ A teď slyšíme, že někteří z vás žijí zahálčivě a vůbec nepracují, ale jsou velmi zaměstnaní věcmi, do kterých jim nic není. Takovým lidem důrazně prikazujeme mocí, kterou máme od Pána Ježíše Krista, aby v klidu pracovali a jedli chléb, na který si sami vydělají.

EVANGELIUM - Lk 21, 5-19

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když někteří mluvili o chrámu, jakými krásnými kameny a pamětními dary je ozdoben, řekl Ježíš: „Přijdou dny, kdy z toho, co vidíte, nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozbořeno.“ Zeptali se ho: „Mistře, kdy pak se to stane? A jaké bude znamení, že to už nastává?“ Odpověděl: „Dejte si pozor, abyste se nenechali svést! Mnozí lidé totiž přijdou pod mým jménem a budou říkat: 'Já jsem to!' a 'Ten čas je tady!' Nechoďte za nimi! Až pak uslyšíte o válkách a vzpourách, neděste se, neboť to se musí stát napřed, ale nebude hned konec.“ Potom jim řekl: „Povstane národ proti národu a království proti království, budou velká zemětřesení, na různých místech hlad a mor, hrozné úkazy a velká znamení na nebi. Ale před tím vším vztáhnou na vás ruce, budou vás pronásledovat, vydávat synagógám na soud a do vězení, budou vás předvádět před krále a vladaře pro mé jméno. To vám dá příležitost k svědectví. Vezměte si tedy k srdci toto: Nepřipravujte se předem, jak se hájit. Vždyť já vám dám výmluvnost i moudrost, které nedovedou odolat ani odporovat žádní vaši protivníci. Budete zrazováni i od vlastních rodičů a sourozenců, příbuzných a přátel, a některé z vás usmrtí. Budete pro mé jméno ode všech nenáviděni. Ale ani vlas z hlavy se vám neztratí. Vytrvalostí zachráníte svou duši.“

Slavnost Ježíše Krista Krále 23. listopadu 2025

1. ČTENÍ - 2 Sam 5, 1-3

Čtení z druhé knihy Samuelovy. 2 Sam 5, 1-3

Všechny izraelské kmeny přišly k Davidovi do Hebronu a řekly: „Hle, jsme tvá kost a tvoje maso. Již dávno, když byl Saul králem nad námi, řídil jsi všechny záležitosti Izraele a Hospodin ti řekl: Ty budeš pást můj izraelský lid, ty budeš vládcem nad Izraelem.“ Při-

šli tedy všichni přední mužové izraelští ke králi do Hebronu a král David s nimi v Hebronu uzavřel smlouvu před Hospodinem, oni pak pomazali Davida za krále nad Izraelem.

2. ČTENÍ - Kol 1, 12-20

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Děkujeme Bohu Otci, že vám dal účast na životě věřících ve světle. On nás totiž vytrhl z moci temnosti a převedl do království svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení a odpouštění hříchů. On je věrný obraz neviditelného Boha, prvorozený z celého tvorstva. V něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi, svět viditelný i neviditelný: ať už jsou to andělé při trůnu, ať jsou to panstva, ať jsou to knížata, ať jsou to mocnosti - všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. Kristus je dříve než všechno ostatní a všechno trvá v něm. A on je hlava těla, to je církve: on je počátek, prvorozený mezi vzkříšenými z mrtvých. Tak má ve všem prvenství. Bůh totiž rozhodl, aby v něm sídlila plnost dokonalosti, a že skrze něho usmíří se sebou všechno tvorstvo jak na nebi, tak na zemi tím, že jeho krví, prolitou na kříži, zjedná pokoj.

EVANGELIUM - Lk 23, 35-43

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíše ukřižovali, členové velerady se mu vysmívali: „Jiným pomohl, ať pomůže sám sobě, je-li Mesiáš, Boží Vyvolený.“ Posmívali se mu i vojáci, přistupovali, podávali mu ocet a říkali: „Když jsi židovský král, zachraň sám sebe!“ Nad ním byl totiž nápis: To je židovský král. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: „Copak ty nejsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!“ Druhý ho však okřikl: „Ani ty se nebojíš Boha? Vždyť jsi odsouzen k stejnému trestu! My ovšem spravedlivě: dostáváme přece jen, jak si zasloužíme za to, co jsme spáchali, ale on neudělal nic zlého.“ A dodal: „Ježíši, pamatuj na mě, až přijdeš do svého království.“ Odpověděl mu: „Amen, pravím ti: Dnes budeš se mnou v ráji.“

1. neděle adventní - 30. listopadu 2025

1. ČTENÍ - Iz 2, 1-5

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Obsah vidění Izaiáše, syna Amosova, o Judovi a Jeruzalému. Stane se v posledních dnech: Pevně bude stát hora s Hospodinovým domem na vrchole hor, vyvýšena nad pahorky. Budou k ní proudit všechny národy, budou k ní putovat četné kmeny a řeknou: „Vzhůru, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Jakubova Boha! Ať nás naučí svým cestám, choďme po jeho stezkách!“ Ze Siónu vyjde nauka, z Jeruzaléma Hospodinovo slovo. Soudit bude národy, rozsuzovat četné kmeny, že zkují své meče v radlice a svá kopí ve vinařské nože. Nezdvihne již meč národ proti národu, válce se již nebudou učit. Jakubův dome, vzhůru, choďme v Hospodinově světle!

2. ČTENÍ - Řím 13, 11-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Víte, jaký je nyní čas: že vám už nastala hodina, kdy je třeba se probít ze spánku. Neboť nyní je nám spása blíže než tehdy, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložte tedy skutky temnoty a oblečte se do výzbroje světla. Veďme počestný život jako ve dne; ne v hodováních a pitkách, ne v nečudnostech a prostopášnostech, ne ve sváru a závisti. Ale oblečte se v Pána Ježíše Krista a nepečujte o tělo tak, že by to vyvolávalo žádosti.

EVANGELIUM - Mt 24, 37-44

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Když přijde Syn člověka, bude to právě tak jako v době Noemově: Jako totiž v době před potopou lidé jedli a pili, ženili se a vdávali až do dne, kdy Noe vstoupil do archy, a nic netušili, až přišla potopa a všechny zachvátila, právě tak to bude, když přijde Syn člověka. Tehdy budou dva na poli: jeden z nich bude vzat, druhý ponechán; dvě ženy budou mlít na obilném mlýnku: jedna bude vzata, druhá ponechána. Bďte tedy, protože nevíte, který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“

2.neděle adventní - 7.prosince 2025**1.ČTENÍ - Iz 11, 1-10**

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Vyrazí ratolest z pahýlu Jesse, výhonek vypučí z jeho kořenů, spočine na něm duch Hospodinův: duch moudrosti a rozumu, duch rady a síly, duch poznání a zbožnosti, naplní ho duch bázně před Hospodinem. Nebude soudit podle zdání, nebude rozhodovat podle doslechu, ale podle spravedlnosti bude soudit chudé a podle práva se bude rozhodovat pro ubohé v zemi. Zabije násilníka holi svých úst, usmrtí bezbožného dechem svých rtů. Spravedlnost bude rouchem jeho beder a věrnost bude pásem jeho boků. Vlk bude přebývat s beránkem, pardál si lehne vedle kozlátka, tele a lvice budou žrát pospolu a malé dítě je bude vodit. Kráva pást se bude s medvědicí, jejich mláďata spolu ulehnou, lev jako byk bude řezanku žvýkat. Kojenec si bude hrát nad dírou zmiže a nemluvně sáhne rukou do skryše jedovatého hada. Nikdo nebude škodit ani pustošit na celé své svaté hoře, protože země se naplní poznáním Hospodina, jako vody pokrývají moře. Tehdy se objeví kořen Jesse jako znamení národům; pohané ho budou hledat a jeho sídlo bude slavné.

2.ČTENÍ - Řím 15, 4-9

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Všechno, co kdysi bylo napsáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z Písma čerpali vytrvalost a povzbuzení, a tak měli naději. Bůh, zdroj vytrvalosti a povzbuzení, kéž vám dá, abyste žili v souladu podle vůle Krista Ježíše. Tak budete moci svorně a jedněmi ústy oslavovat Boha, Otce našeho Pána Ježíše Krista. Přijímejte proto jeden druhého do svého společenství jak i Kristus přijal vás - k oslavě Boží. Tím chci totiž říci: Kristus se stal služebníkem židů, aby se prokázalo, že Bůh je věrný, aby tím byla stvrzena zaslíbení daná praotcům; ale také proto, aby pohané oslavovali Boha, že jim prokázal milosrdenství, jak je psáno: 'Proto tě budu velebit mezi pohaný, tvému jménu budu zpívat chválu.'

EVANGELIUM - Mt 3, 1-12

Slova svatého evangelia podle Matouše.

V té době vystoupil Jan Křtitel a kázal v judské poušti: „Obraťte se, neboť se přiblížilo nebeské království.“ Jan byl totiž ten, o němž řekl prorok Izaiáš: 'Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!' Jan měl na sobě oděv z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás, živil se kobyilkami a medem divokých včel. Tehdy vycházel k němu Jeruzalém, celé Judsko a celý kraj kolem Jordánu, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. Když však viděl, že k jeho křtu přichází mnoho farizeů a saduceů, řekl jim: „Zmijí plemeno, kdo vám ukázal jak uniknout trestu, který už hrozí? Přinášíte tedy

ovoce hodné obrácení. Nemyslete si, že můžete říkat: 'Naším otcem je Abrahám!', neboť vám říkám: Bůh může oživit tyhle kameny a Abrahámovi z nich udělat děti. Sckera už je přiložena stromům ke kořenu; každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a hozen do ohně. Já vás křtím vodou, abyste se obrátili. Ale ten, který má přijít po mně, je mocnější než já; jemu nejsem hoden ani opánky přinést. On vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. V ruce má lopatu a pročistí obilí na svém mlatě. Pšenici uloží na sýpce, plevy však bude pálit ohněm neuhasitelným.“

3.neděle adventní - 14.prosince 2025**1.ČTENÍ - Iz 35, 1-6a. 10**

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Zaraduje se vyprahlá step, zajásá a vykvete poušť. Jak narcis bujně vykvete, zajásá, zaplesá, zavyská. Bude obdařena nádherou Libanonu, krásou Karmelu a Šaronu. Můj národ uvidí slávu Hospodina, vznešenost našeho Boha. Posilněte skleslé ruce, ochablá kolena upevněte! Malomyslným řekněte: „Vzmužte se, nebojte se! Hle, Bůh váš přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spásí vás!“ Tehdy se otevřou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého. Vráti se ti, které vykoupil Hospodin, s jásotem přijdou na Sión, věčné veselí bude jim věnčit hlavy, dojdou radosti a veselí, prchne starost a vzdychání.

2.ČTENÍ - Jak 5, 7-10

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Bratři, vydržte všechno trpělivě až do té doby, kdy přijde Pán. Podívejte se na rolníka, jak čeká na drahocennou úrodu! Čeká na ni trpělivě, až přijde podzimní a jarní dešť. Vydržte i vy trpělivě a posilněte své srdce, neboť příchod Páně je blízko. Nestýskejte si, bratři, jeden na druhého, abyste nebyli souzeni. Hle, soudce už stojí přede dveřmi! Vezměte si, bratři, za vzor v utrpení a trpělivosti proroky, kteří mluvili jménem Páně.

EVANGELIUM - Mt 11, 2-11

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Jan Křtitel slyšel ve vězení o Kristových činech. Poslal tedy k němu své učedníky s dotazem: „Ty jsi ten, který má přijít, anebo máme čekat jiného?“ Ježíš jim odpověděl: „Jděte a oznamte Janovi, co slyšíte a vidíte: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se hlásá radostná zvěst. A blahoslavený, kdo se nepohorší nade mnou.“ Když odcházeli, začal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť vidět? Snad rákos, zmlitaný větrem? Nebo co jste vyšli vidět? Člověka oblečeného do jemných šatů? Ti, kdo nosí jemné šaty, jsou přece v královských palácích. Proč jste tedy vyšli? Vidět proroka? Ano, říkám vám, víc než proroka. To je ten, o němž je psáno: 'Já posílám svého posla před tvou tvář, aby připravil cestu před tebou'. Amen, pravím vám: Mezi těmi, kdo se narodili ze ženy, nepovstal nikdo větší než Jan Křtitel. Ale i ten nejmenší v nebeském království je větší než on.“

ULOŽTE SI NOVÁ TELEFONNÍ ČÍSLA

Rev. Libor Churý

708 - 533 1050

Mons. Dušan Hladík

708 - 250 0608

Čtvrt století Hlasů národa

Všechno má svůj čas ... dnes předposlední číslo.

Ing. Jiří Kachlík, CSc. (* 2. 5. 1939 v Brně)

Žije v Brně a je skutečným Moravánem tělem i duší. Od mládí projevoval svou lásku k humanitním vědám, především k historii. Vyrůstal v době tvrdého komunistického režimu a jako hluboce věřící člověk neměl šanci dostat se ke studiu humanitních oborů. Vystudoval tedy VUT v Brně na fakultě elektrotechniky se zaměřením na radiotechniku a elektronická měření. Nejprve pracoval 13 roků jako konstruktér elektronových mikroskopů v Ústavu přístrojové techniky ČSAV v Brně, potom 28 roků jako odborný asistent a vědecký pracovník na FE VUT v Brně. Tam dosáhl vědeckého titulu kandidáta věd CSc. (ekvivalent dnešního PhD). Jeho láska k rodné Moravě a k historii jej však provázela po celý život. Jakmile to změna režimu umožnila, začal publikovat články historického zaměření v Historickém sborníku Moravského národního kongresu. Za jeho velmi četné a oblíbené literární příspěvky do tohoto sborníku mu Královský řád moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbána udělil Zasluzný kříž III. stupně a jmenoval ho svým familiárem. Jeho manželka je velmi úspěšnou lékařkou v oboru chirurgie. Mají spolu 2 dcery a dnes už 6 vnoučat.

S Hlasy národa začal Ing. Kachlík spolupracovat přesně před 10 lety. Po publikaci jeho prvního článku o gotickém kostelíku sv. Kříže v Nebovidech u Brna ze 14. století se z něj stal pravidelný dopisovatel našeho časopisu a bez nadsázky jej můžeme dnes označit za hlavního redaktora Hlasů národa. Pro náš měsíčník napsal bezpočet článků o historii naší staré vlasti, její kultuře, tradicích, významných památkách, zajímavých přírodních lokalitách i význačných osobnostech, jakož i různé legendy a pověsti starých hradů a dalších míst, příběhy poučné, radostné i varující. Neustále obdivujeme jeho neúnavnou práci a tvůrčí výkonnost, široký historický, kulturní a společenský rozhled a z mnohých ohlasů víme, že čtenáři měli a mají jeho články ve velké oblibě a rádi je čtou.

Nelze vyjmenovat všechny příspěvky Ing. Kachlíka pro časopis v průběhu dlouhých 10 ročníků. V každém čísle bychom našli nejméně jeden jeho článek, většinou ale byly dva nebo i tři. Uvedme alespoň ty nejdůležitější. V roce 2015 to bylo vyprávění o Iroskotských a dalších misiích na území pozdější Velké Moravy, dále vzpomínka na Alenu Vrzáňovou, naši první mistryni světa v krasobruslení a posléze rozsáhlý 6 dílný cyklus Mojžířov-

Ing. Jiří Kachlík,
dlouholetý dopisovatel a redaktor Hlasů národa

ci, Přemyslovci a Slavníkovci, kde byl ukázán nový pohled na staré české dějiny podle P. Františka Boráka.

Podobně v roce 2016 byl pěti dílný cyklus věnován českému králi a římskému císaři Karlu IV. při příležitosti 700 let od jeho narození. Dále to byly články o Moravském buditeli Páteru Janu Jiřím Ignáci Středovském, o Ivanu poustevníkově, o oslavách úspěšné obrany Brna roku 1645, o rotundě Panny Marie a sv. Kateřiny ve Znojmě a vzpomínka na královnu gymnastiky Věru Čáslavskou.

Od roku 2017 začínají pravidelné články pro zadní stranu obálky časopisu a tyto příspěvky trvají dodnes. Ing. Kachlíkovi nešlo jen o pouhý historický nebo zeměpisný popis památek či přírodních lokalit, ale snažil se každé vyprávění okořenit nějakým zajímavým příběhem či pověstí. Z příspěvků jen namátkově uvedme Pavlovské vrchy, Stoulovou horu, hrad Cimburk, rybník Rožmberk a další vodní díla Jakuba Krčína, z ostatních témat Tajemství hrobu sv. Metoděje, historii písně „V Hodoníně za vojáčka...“, z medailonů osobností připomeňme Prof. Josefa Cibulku, historika umění a Prof. ThDr. Aloise Musila, arabistu světového jména.

V roce 2018 jsme se setkali s tématy Habrovská Boží muka, hora Radhošť, Býčí Skála, hora Boreč, Kamenný pastýř v Kloboukách, hora Blaník, Svátý kopeček a Liliová hora. Dále s osobnostmi středověké i novodobé historie Zikmundem Lucemburským, Miku-

lášem II., blahoslaveným Karlem I. Rakouským či Janem Masarykem. Z historických kapitol to byl Osudový únor 1948, Revoluční rok 1848, Pražské jaro 1968 a Založení Československé republiky 1918.

Ročník 2019 připomenul hrady Templštejn a Házníburk, větrné mlýny v Kuželově a Třebíči, zámek v Černé Hoře nebo zajímavosti Podještědí. Poutní kostely Panny Marie v Tuřanech a v Hejnicích, či Zlatou sobotu u Staré Matky Boží v Žarošicích. Také to byly články k různým výročím: 70 roků od zrušení zemského uspořádání Československa, 1150. výročí smrti sv. Konstantina - Cyrila, 600. výročí „1. defenestrace pražské“, Tajemství skonu českého krále Václava IV. před 600 roky, 30 roků od svatořečení bl. Anežky České a od sametové revoluce roku 1989. Zajímavé bylo i vyprávění o dopadu meteoritu na Českomoravskou vysočinu před 400 lety.

Jubilejní rok 2020 přinesl další vyprávění o hradu v Michalovicích, o kostele duchů v Lukové u Manětína, o hradu Kašperk a Žebrák a zámku Zbiroh, o vraždě svatebčanů „U devíti křížů“ u Domašova. Vzpomínky k 160. výročí smrti sv. Jana Nepomuka Neumanna, k 200. výročí od smrti moravského světce Kelemeta Maria Hofbauera, k 30. výročí návštěvy dnes už též svatého papeže Jana Pavla II. na Velehradě. Široké veřejnosti byla představena poněkud u nás zapomenutá „Naše první světice Dobroslava ve světě známá jako Orosie“, která byla umučena ve Španělsku před 1140 roky. Bylo připomenuto poutní místo Vranov u Brna a podívali jsme se do nového moderního kostela bl. Marie Restituty v Brně na Lesné. Z historie jsme si připomněli Polsko - bolševickou válku v letech 1919 - 1921 a připojení „Huculské republiky“, potom nazývané Podkarpatská Rus, v létě 1919 k Československu.

V roce 2021 jsme poznali hrad ve Velkém Meziříčí, Svátý Kámen u Rychnova nad Malší, Andělskou horu u Karlových Varů, hrad Trosky, krásy Brdské vrchoviny, horu Říp, velkomoravské památky Pohanska nebo legendu o vzniku Pražského orloje. Z historických osobností byl např. vzpomenut český král Jindřich Korutanský, markrabě Jošt Moravský, císař Napoleon I. Bonaparte, z největších šlechticů Zdeněk Štemberk, válečný hrdina plukovník gen. štábu Karel Lukas či komik Felix Holzmann. Z církevních výročí to byla mučednická smrt sv. Ludmily před 1100 roky, připomínka vpádu Mongolů

na Moravu 1241 a založení Svatého Hostýna, nebo 450. výročí bitvy u Lepanta, kdy Svatý růženec zachránil Evropu před muslimy.

Ročník 2022 nám představil legendy z hradů Příběnice, Bukov, Sovinec a Zubštejn, památný dub na Svaté Hoře u Příbrami z dob Karla IV. a vyprávění o Čertově stěně nebo Cikánském hradu u Lipenské přehrady. Z výročí to bylo 200. jubileum narození zakladatele genetiky starobrněnského opata Gregora Johanna Mendela, 85 let od smrti diktátora J. V. Stalina nebo 50 let od smrti armádního generála Ludvíka Krejčího. Řadou čísel nás provázal seriál „Také my jsme měli své maršály a dokonce i jednoho generalissima,“ kde jsme poznali osobnosti jako byl Albrecht z Valdštejna, Maxmilián z Vladštejna, Zdeněk Kašpar Kaplíř ze Sulevic či Josef Václav hrabě Radecký a další.

V roce 2023 se psalo o hradech Choustník, Pernštejn, Holštejn, Nový Cimbůrk, Jindřichův Hradec, o lokalitách Moravský kras a Beskydy, o kostele sv. Michaela ve Vitochově a jízdě králů v Kyjově. Z historie bylo připomenuto založení starobrněnského kláštera královnou Eliškou Rejčkou, či z novější doby 150. výročí narození a 90. výročí úmrtí starosty města Chicaga Antonína Josefa Černáka. Z osobnosti církevního života byl vzpomínán Mons. Karel Zháněl, plukovník duchovní vojenské služby nebo Páter František Ferda, uznávaný diagnostik a lidový léčitel. Z dalších známých jmen to byla vzpomínka na armádního generála Emila Bočka, letce RAF, který zemřel v Brně nebo na dalšího místního rodáka prvorepublikového divadelního a filmového herce Hugo Haase.

Už nezbývá mnoho místa, tak jen telegraficky v roce 2024 připomeneme zámek Břeclav, Dívčí Hrad, Svatý kopeček a zámek v Mikulově, hrad Rokštejn, hrad Plumlov a další. Z osobností uvedme článek k úmrtí knížete Karla Schwarzenberga, o světoznámém včelaři Mons. Františku Adamcovi, ke 100. výročí narození slovenského herce Josefa Kronera, o dalším vojenském duchovním generálmajorovi Hugo Vaničkovi, vzpomínku k úmrtí hudebního skladatele Zdeňka Pololánika, ke 150. výročí narození Winstona Churchila, který též pobýval na hradě Veveří u Brna. Dále to bylo dvoudílné vyprávění o železárnách a strojárnách ČKD Blansko.

Články z letošního roku 2025 máme v živé paměti. Jsou to především památky UNESCO v naší vlasti a mimo to články o sportovní organizaci Orel, o písničkáři Karlu Hašlerovi či básníku Petru Bezručovi nebo z úsvitu našich dějin o královně Fritigil, nejstarší známé panovnici na Moravě ve 4. století. V neposlední řadě to byl důležitý článek o Josefu Pekařovi, předním českém historikovi přelomu 19. a 20. století.

Ing. Jiří Kachlík nám kromě redakční práce výrazným způsobem pomáhá několik roků s distribucí časopisu v České republice i okolních zemích v Evropě. Po kolapsu distribuce skrze Americkou poštu v době „epidemie kovidu“ se ujal rozesílání adresátům ve staré vlasti prostřednictvím České pošty. Za práci „spisovatelskou“ i „dodavatelskou“ mu upřímně jménem redakce děkujeme. Milý pane Kachlíku, kéž Vám všemohoucí Bůh odplatí Vaši obětavost a veškerou námahu. Byly to stovky a možná už tisíce hodin nezištné mravenčí práce pro náš časopis a čtenáři vždy oceňovali vysokou úroveň všech Vašich článků. Děkujeme též Vaší manželce, jak jste prozradil, za korektury článků a další pomoc. Srdečný dík za všechno a přejeme Vám mnoho zdraví a sil do dalších požených let.

Ing. František „Frank“ Nekovář (* 1943)

Ing. František Nekovář je český inženýr a absolvent pražského ČVUT. V roce 1983 emigroval z komunistického Československa přes Jugoslávii do Spolkové Republiky Německo. Mluví pět cizími jazyky (polsky, rusky, německy, anglicky a francouzsky) a dosud podniká na dvou kontinentech. Začínal v Německu s malým autoservisem, později začal s obchodem do Afriky, kam dovážel starší nákladní a osobní auta, strojírenské výrobky a další zboží. Věnoval se kromě strojírenství a obchodu i těžbě zlata v subsaharské Africe. Měl v plánu v rámci mezinárodní neziskové organizace World's Green Lungs (Zelené plice světa), která v Demokratické republice Kongo spravuje území o rozloze 17 700 km² rekultivovat poničené pralesy v oblasti řeky Kongo. Po sametové revoluci se vrátil do vlasti a žije v Praze. V poslední době se zabývá obnovením myšlenky slovanské vzájemnosti ve spolku „Lipa slovanská.“ Nově vydanými legendami o sv. Václavu a sv. Ludmíle povzbuzuje ke křesťanskému životu součanou generaci po příkladu našich prvních světců.

Frank Nekovář nabídl své první články k publikaci Hlasů národa v roce 2021. Staly se pak nedílnou součástí každého čísla po dobu tří let. Byla to nejprve na pokračování jeho kniha „Afrika země woodoo,“ kde jsme poznali Afriku jako tajemný černý kontinent plný krásné přírody, ale také mystiky a tajemna. Seznámili jsme se se zvyky domorodých kmenů Tuarégů i Pygmejů. Poznali život prostých lidí v Africe, jak funguje rodina, domácnost i práce. Jaké náboženství mají domorodé kmeny, že je možné mít několik manželek a pod. Dověděli jsme se o obchodní práci, přístavech, celnících, transportních konvojích přes Saharu, o tom proč ubývají pralesy. Autor vyprávěl o dovozu aut a zboží

z Německa, o své autodílně v Africe, o „čtyřech manželkách,“ o vojenském převratu a dalších dobrodružstvích. Pokračováním pak byla další kniha „Za zlatem do Afriky,“ kde bylo vyprávění, jak Ing. Nekovář pomáhal domorodcům s těžbou zlata, jak byl v poušti uštknut jedovatým hadem, jak organizoval život lidí v dělnické vesnici, jak funguje místní čarodějnictví.

V roce 2023 jsme s Frankem Nekovářem přešli k jinému tématu. Na pokračování jsme publikovali jím sepsanou „Legendu o svatě Ludmíle,“ která podává vyprávění o naší první české světici a mučednici babičce sv. Václava. Příběh je napsaný podle prvních staroslověnských a latinských legend o sv. Ludmíle, doplněný mnohými vyprávěními o sv. Cyrilu a Metoději, sv. Klementovi, sv. Ivanovi, sv. Dobroslavě, o původu Palladia České země. Podrobný život světice od narození, přes sňatek s knížetem Bořivojem, životy jejich synů až po mučednickou smrt Ludmily, končí uložením jejich ostatků v bazilice sv. Jiří na Hradě pražském jejím vnukem sv. Václavem a popisem zázraků, které se děly po smrti světice.

Ing. Nekovář nám do Chicaga zaslal obě knihy o sv. Ludmíle a předcházející publikaci o sv. Václavu. Obě díla jsou bohatě ilustrovaná určená především pro děti a mládež, ale též k poučení dospělých. Několik desítek výtisků těchto knih jsme rozdělili mezi české rodiny v Chicagu i širokém okolí. Vzácný výtisk Legendy o sv. Ludmíle tištěný na pergameni vázaný v kůži dostal jako osobní dar i bývalý papež František.

Ing. Nekovářovi touto cestou vyslovujeme upřímné poděkování za dlouholetou spolupráci s naším časopisem, děkujeme za texty z Afriky i životopisy našich světců. Kéž dílo vytvořené ke cti a slávě Boží, sám Pán dovede ke zdárnému konci a duchovnímu prospěchu mnohých.

Mirek Bradáč

Je uveden jako náš poslední dopisovatel. Se svou dcerou Klárou vloni projeli řadu států v USA. Nakonec se zastavili v České misii v Chicagu. Slovo dalo slovo a slíbil, že nám do Hlasů národa pošle vyprávění o jejich cestě. Bylo z toho celkem pět pokračování na přelomu ročníků 2024-25. Podívali jsme se s nimi do Kansasu a Colorada, překročili řeku Rio Grande, navštívili Nebrasku a Československý festival ve Wilbergu a skončili v Chicagu ve státě Illinois. Vyprávění bylo doplněno soustou krásných fotografií. Oběma cestovatelům za sdílené zážitky děkujeme.

Už není víc místa, tak jen jednou větou: „Všem kdo kdykoli jakkoli přispěli do Hlasů národa patří VELKÝ DÍK!“

Mons. Dušan Hladík

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 30. října 2025

Politické události

**Volby ovládlo ANO,
do Parlamentu se dostali
i Motoristé,
Stačilo! skončilo
mimo Sněmovnu**

Volby do Poslanecké sněmovny jasně vyhrálo hnutí ANO. Podle Českého statistického úřadu získalo 34,51 % hlasů. Za ním se umístila koalice Spolu 23,36 %, třetí pozici obsadilo hnutí STAN 11,23 %. Do Sněmovny se dostali také Piráti 8,97 %, SPD 7,78 % a Motoristé sobě 6,77 %. Hranici pět procent naopak nepřekročilo hnutí Stačilo!, končí tak bez jediného mandátu stejně jako Přísaha.

„Mám obrovskou radost, že hnutí ANO dosáhlo historického výsledku. Uvidíme, jak to dopadne, ale určitě máme skvělá čísla, nejlepší čísla v historii,“ radoval se předseda Andrej Babiš na tiskové konferenci ve volebním štábu.

V novém rozložení dolní komory parlamentu bude mít ANO 80 zákonodárců, tedy o osm víc. Naopak koalice Spolu si pohoršila o 19 na 52. STAN a Piráti obsadili v minulém období jako koalice 37 mandátů, letos hnutí STAN získalo 22 (-11), Piráti 18 (+14). SPD patří 15 křesel, o pět méně než doposud. Nové sněmovní straně Motoristé sobě připadne 13 postů, z toho jeden Filipu Turkovi, který tak skončí v Evropském parlamentu, kde ho nahradí někdejší ministr kultury Antonín Staněk.

Naopak mimo Sněmovnu zůstalo uskupení KSČM (komunistů) a SOCDÉM „Stačilo!“, které získalo pouze 4,3 %.

Dosavadní vládní koalice

získala větší podporu než ANO pouze v Praze. V ostatních regionech dominovalo opoziční hnutí, zejména v Ústeckém (45 %) a Moravskoslezském kraji (43 %), v něm získal Babiš z pozice lídra přes dvaasedmdesát tisíc preferenčních hlasů, naopak mandát vůbec neobhájil ministr financí a místopředseda ODS Zbyněk Stanjura. V preferenčních hlasech byl druhým nejúspěšnějším Jan Lipavský (nestr. za Spolu), třetí Alena Schillerová (ANO) s 39 tisíci před končícím premiérem Petrem Fialou (ODS) s 37 tisíci.

Díky přímé podpoře poskočila z devátého místa pražské kandidátky na první studentka práv Julie Smejkalová z hnutí STAN, která bude v 21 letech nejmladší poslankyní. Celkem se do Sněmovny dostalo rekordních 67 žen, které převzou třetinu mandátů. Naopak nejstarším zástupcem bude pětasedmdesátiletý Jan Síla z SPD. V zahraničí Češi nejvíce volili koalici Spolu.

Podle Českého statistického úřadu přišlo v pátek 3. a v sobotu 4. října hlasovat 68,95 % ze zhruba 8,25 milionu voličů, což je nejvyšší účast ve sněmovních volbách od roku 1998. Prezident Petr Pavel ocenil zájem občanů o budoucnost země. „Všem, kteří k volbám přišli, patří mé poděkování,“ uvedl na sociální síti X, kde také pogratoval ANO k vítězství. První schůzi nové Sněmovny svolal na 3. listopadu.

ANO jedná s SPD a

Motoristy o budoucí vládě

Předseda ANO Andrej Babiš míří po volbách k postu

premiéra, který zastával v letech 2017 až 2021. Jeho hnutí se získalo 34,51 % hlasů vyhrálo volby a vyjednává o složení nové vlády a vládním programu s koaličními partnery, kterými jsou SPD a Motoristé sobě.

Nyní již zná Česko obrysy nové vlády. Vítězné hnutí ANO, SPD a uskupení Motoristé sobě spolu uzavřely dohodu a rozdělily mezi sebe 16 ministerských křesel včetně premiérského a také funkci předsedy Sněmovny.

Šéf ANO Andrej Babiš ve videu 10. října uvedl jaký post která strana obsadí. Hnutí ANO jich bude mít devět: premiér (Andrej Babiš), finance (Alena Schillerová), průmysl a obchod (Karel Havlíček), zdravotnictví (Adam Vojtěch), školství (Robert Plaga), práce a sociální věci (Aleš Juchelka), vnitra (Lubomír Mentar) a spravedlnost (Jeronym Tejc, či Radek Vondráček) a místní rozvoj (Zuzana Schwarz Bařtipánová). Jména v závorkách zatím nejsou oficiální nominace, vznikající koalice o nich bude teprve jednat.

Motoristé cílí na zahraničí (Filip Turek), životní prostředí (Petr Macinka), kulturu (Oto Klempíř) a nově zamýšlenou pozici ministra sportu, prevence a zdraví (Boris Šťastný).

SPD nominuje zástupce na obranu (Jaromír Zůna), zemědělství (Martin Šebestýán) a dopravu (Jiří Svoboda), v tomto případě to nebudou její poslanci ani členové. Navíc hnutí připadne vedení Poslanecké sněmovny, v jejím čele by mohl být Tomio Okamura.

Babiš přehodnotil původní záměr svěřit vnitra SPD právě kvůli Okamurově výroku o eventuálním odvolání policejního prezidenta Martina Vondráška, které zmínil kvůli vlastní trestní kauze. Šéfovi

SPD v ní hrozí až tři roky za podněcování k nenávisti kvůli předvolebním plakátům. O jeho vydání bude rozhodovat nová Sněmovna stejně jako v Babišově případě kvůli soudu v případě Čapí hnízdo. Vznik kabinetu komplikuje i kauza čestného prezidenta Motoristů sobě Turka. Deník N totiž přinesl informace o jeho údajných starých příspěvcích na sociálních sítích, v nichž vyjadřoval rasistické, homofobní či sexistické názory. „Absolutně odmítám, že bych něco takového kdy vytvořil, napsal nebo měl takovou myšlenku,“ reagoval ve videu. Po jeho pondělním jednání s Babišem a předsedou Motoristů sobě Macinkou zatím zůstává kandidátem na ministra zahraničí, navíc na redakci podal trestní oznámení.

Předseda poslaneckého klubu SPD Radim Fiala potvrdil, že hnutí na svá ministerstva nominuje odborníky. Proti tomu se ale ohradili Jan Skopeček (ODS) i Petr Hladík (KDU-ČSL), z opozice však chtějí kritizovat pouze ty kandidáty, kteří by byli ve střetu zájmů. O tom ještě společně s Alešem Juchelkou (ANO) diskutovali v neděli 12. října v Partii Terezie Tománkové. Dále mluvili také o kauzách Filipa Turka (Motoristé sobě).

Podle Skopečka je post ministra čistě politická role. Hladík za problematické vyzdvihnul hlavně to, že voliči SPD nevěděli, koho chce strana po volbách do vlády nominovat. Momentálně se nejvíce mluví o Jaromíru Zúnovi (obrana), Martinu Šebestýánovi (zemědělství) a Jiřím Svobodovi (doprava).

Juchelka v souvislosti se vznikem koalice, kterou budou tvořit právě ANO, SPD a Motoristé sobě, uvedl, že pokud dostane nabídku stát v čele

ministerstva práce a sociálních věcí, přijme ji.

Budoucí koalice nyní intenzivně jedná o programu, ke kandidátům na ministry se ještě vrátí později.

ODS povede nový tandem:

Fiala po 12 letech skončí,

loučí se i Stanjura

Dosluhující premiér Petr Fiala oznámil, že se nechystá znovu obhajovat mandát předsedy ODS. Učinil tak v reakci na výsledek vládní koalice Spolu ve sněmovních volbách, které vyhrálo hnutí ANO. Do vedení strany nebude kandidovat ani stávající první místopředseda a ministr financí Zbyněk Stanjura, ježmuž se stalo osudným kroužkování a na mandát poslance vůbec nedosáhl.

Celkově koalice Spolu získala 52 zákonodárců, což je o 19 méně než v minulém volebním období. Vítězné hnutí ANO ji porazilo o 28 křesel.

„K politice patří i odpovědnost. Volby koalice Spolu nevyhrála. Zodpovědnost za výsledek jsem nesl já jako její lídr. Proto jsem se rozhodl znovu nekandidovat na předsedu ODS a s tímto svým rozhodnutím jsem dnes seznámil členy výkonné rady. Děkuji všem za podporu, byla to skvělá jízda,“ napsal Fiala na síti X podle ČTK.

Fiala vedl občanské demokracie od ledna 2014, tedy nejdéle v jejich historii, dokonce déle než zakladatel strany a bývalý prezident Václav Klaus.

Od příštího kongresu už si nebudou zastávat žádnou stranickou funkci, ale mandát poslance si ponechají. Do vedení nebude kandidovat ani Stanjura, který po téměř dvaceti letech pozici ve Sněmovně neobhájil.

Kdo se stane novým předsedou, se rozhodne 17. a 18.

ledna. Nejčastěji zmiňovanými adepty jsou končící ministr dopravy Martin Kupka a jihočeský hejtmán Martin Kuba. Pro Českou televizi Kupka uvedl, že kandidaturu zvažuje, Kuba takovou možnost nevyločil.

Ekonomika

Vláda schválila návrh rozpočtu na rok 2026 s deficitem 286 miliard

Na posledním předvolebním jednání v úterý 30. září odsouhlasila současná vláda návrh státního rozpočtu. Byl to poslední možný den, kdy takto kabinet mohl učinit. Finance půjdou mimo jiné na obranu a stavbu nových jaderných bloků v Dukovanech. Plán zahrnuje také prostředky na vědu, výzkum a vzdělání. Schodek dosahuje 286 miliard korun. Návrh míří do Poslanecké sněmovny, kde o jeho přijetí či zamítnutí rozhodnou budoucí členové dolní komory.

Rozpočet s výdaji ve výši 2408,7 miliardy a příjmy 2122,7 miliardy ovlivňují dvě mimořádné položky v souhrnném objemu 49 miliard: obranné výdaje nad rámec zákonného závazku 2 % HDP ve výši 30,7 miliardy a 18,3 miliardy na výstavbu Dukovan. Proti prvnímu záměru z letošního srpna si polepšila mimo jiné doprava.

„Rozpočet jsme sestavili jako odpovědná vláda tak, abychom si nepůjčovali na provozní výdaje státu, ale naopak rekordně investovali,“ prohlásil pro Českou televizi ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS). Jeho předchůdkyně Alena Schillerová (ANO) i další ekonomičtí experti jednotlivých politických stran se na návrh dívají kriticky, považují ho za netransparentní. Zřejmě ale nová

vláda vzniklá po volbách nebude nyní vytvářet zcela nový rozpočet, ale chce v některých směrech tento, který byl předložen, pozměnit.

Kurzovní listek

29. 10. 2025 (střed)

EUR, 1	24,335
Kanada, 1	15,012
USA, 1	20,908

Kultura

Železnice slaví 200 let, muzeum umožnilo projídku v parní lokomotivě

U příležitosti výročí 200 let od první jízdy parostrojem Locomotive I otevřelo Národní technické muzeum ve spolupráci s ministerstvem kultury a dopravy výstavu s názvem: „Co stvořilo železnici, co stvořila železnice.“ Slavnostní zahájení se konalo ve čtvrtek 2. října přímo mezi exponáty za přítomnosti šéfů obou resortů Martina Baxy i Martina Kupky (oba ODS) a ředitele ČD Michala Krapince. Večerem hosty provedl generální ředitel NTM Karel Ksandr, který v úvodním projevu označil železnici za „civilizační a technický fenomén“. Na něj navázali Baxa s Kupkou, pro kterého „byla nositelem vizí, odvahy a pokroku“, promluvil i Krapinec nebo jeden z autorů výstavy Adam Horký. Historii připomněly snímky prvních nejstarších lokomotiv, které na rozdíl od těch dnešních dosahovaly pouze rychlosti 10 až 13 km/h. Klenotem výstavy je originál lokomotivy Kladno z 19. století stojící přímo vedle pódia. Vedle ní se nachází menší vagon tzv. pancéřák, do kterého se návštěvníci od 3. října mohou podívat. Výstava potrvá až do 30. srpna.

Neobvyklou přehlídku připravilo Národní technické muzeum za svojí budovou v Praze na Letné o víkendu 11. a 12.

října. Návštěvníci mohli vidět stále funkční parní stroje a zejména úzkorozchodnou lokomotivu Orenstein & Koppel, ve které se mohli dokonce i svézt. K vidění byla například britská lokomotiva značky Ransomes nebo 109 let starý parní válec z brněnských Královopolských strojů.

Areál v Dolních Počernicích obohatí zubři, pomohou obnovit lesostep

Onelina, Omega, Grebelle a Oskar jsou jména čtyř zubrů evropských, kteří v první polovině října letošního roku vyběhli do nově vybudovaného areálu v Dolních Počernicích. Pražská zoo tak ve spolupráci s Magistrátem hlavního města spustila další atraktivní projekt, od kterého si kromě rozšíření chovu slibuje také obnovu tamní lesostepi.

Nově vypuštěná zvířata mají k dispozici více než deset hektarů lesostepi, k nimž v budoucnu může při rozšíření přibýt dalších pět. To zubrům zprostředkuje ideální prostředí pro život a rozmnožování.

„Projekt chovu zubrů v Dolních Počernicích rozšíří prostory pro chov pražské zoo, místní krajina se začne uzdravovat a v neposlední řadě se nový výběh díky dvěma vyhlídkám stane atraktivním výletním cílem,“ řekla náměstkyně primátora Jana Komrsková (Piráti). Zoo Praha už má s podobnými projekty zkušenosti, v roce 2021 například otevřela na Dívčích hradech výběh pro koně Převalského.

Zubr evropský je největším suchozemským savcem Evropy, samci váží až 900 kg. Na českém území býval běžným druhem, v 18. stol. však kvůli činnosti člověka z přírody zcela vymizel a v současnosti se vyskytuje pouze v zajetí.

Podle:

<https://carolina.fsv.cuni.cz/>

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

**Portugalská Fátima hostila plenární zasedání
předsedů evropských biskupských konferencí**

Ve dnech 7.–10. října 2025 se ve Fátimě konalo plenární zasedání Rady evropských biskupských konferencí (CCEE). Jako hlavní téma jednání a reflexe byla otázka „Jak být misionářskými učedníky v sekularizované Evropě?“ Českou biskupskou konferenci v Portugalsku zastupoval její předseda, olomoucký arcibiskup Mons. Josef Nuzik, který se tohoto setkání účastnil poprvé ve své nové roli.

V úvodu plenárního zasedání předseda CCEE Mons. Gintaras Grušas poděkoval papeži Lvovi XIV. za jeho podporu CCEE a nasazení v oblasti evangelizace, synodalita, ekumenického dialogu a závazku k míru. Připomněl také nadcházející podpis aktualizované *Ekumenické charty* (*Charta Oecumenica*), který se uskuteční 5. listopadu v Římě.

Biskupové během jednání hovořili o současné situaci v Evropě, mimo jiné si připomněli utrpení způsobené válkami na Ukrajině, na Blízkém východě i v dalších částech světa, které jsou poznamenány rozdělením a nenávistí. Apelují na věřící, aby pokračovali v modlitbě za „odzbrojený a odzbrojující mír“, jak k tomu vybízí papež Lev XIV.

„Skutečný mír není pouze umlčení zbraní, ale také mír v našich myslích, srdcích a vzájemných vztazích. Pouze tak můžeme být opravdovými svědky Kristova poselství a překonat nenávist, rozdělení a násilí. Poselství Panny Marie z Fátimy je i dnes velmi naléhavé. Vyzývá nás, abychom se chopili zbraní míru: modlitby a obrácení.

Jako biskupové a pastýři Evropy jsme povoláni k synodálnímu způsobu života; naslouchat našim lidem, vést dialog se sekularizovaným světem, rozpoznávat, jak Duch Svatý působí i tam, kde to nejméně očekáváme. Synodalita není jen církevní metoda, ale misijní postoj, způsob, jak nablížit na svět očima milosrdenství. Nejsme posláni, abychom Evropu přesvědčovali argumenty, ale abychom ji získali zpět láskou.“

Účastníci se zamýšleli v pracovních skupinách nad hlavním tématem shromáždění, které se týká situace v Evropě, kde mnohé národy zapomněly na své křesťanské kořeny. Biskupové zdůraznili, že skutečná konverze musí nejprve začít v našich vlastních srdcích. „Boží milosrdenství nadále působí na našem kontinentu. Naším úkolem jako misionářských učedníků není odsuzovat, ale probudit naději. Tuto obnovu lze podpořit dialogem se současnou kulturou, autentickým svědectvím života a synodalitou, která umožňuje církvi znovu objevit povolání každého pokřtěného člověka.“

Během plenárního zasedání si účastníci vyslechli promluvu rektorky Katolické univerzity v Portugalsku prof. Isabel Capelo Gil, která upozornila na paradox technologického pokroku a lidské křehkosti a zdůraznila význam křesťanských kořenů Evropy. Prof. András Máté-Tóth z Univerzity v Szegedu zase poukázal na přetrvávající rány minulého východo-západního rozdělení a vyzval církev, aby byla pro Evropu znamením naděje a důvěry.

Jednání doplnily zprávy zástupců Svatého stolce při institucích EU, předsedy COMECE, Caritas Europa i jednotlivých komisí CCEE. Předsedové biskupských konferencí se také rozhodli adresovat společný dopis předsedkyni Evropské komise Ursule von der Leyenové před klimatickým summitem COP30 v brazilském Belému a apelovat na evropské instituce, aby přijaly rozhodná opatření na ochranu našeho „společného domova“.

**Zpráva OSN vyzývá k celosvětovému zákazu
náhradního mateřství**

Na půdě OSN zazněla 9. října ostrá kritika praxe náhradního mateřství. Zvláštní zpravodajka OSN pro otázky násilí na ženách Reem Alsalem spolu s organizací ADF International upozornila, že náhradní mateřství představuje rozsáhlé zneužívání a vykořisťování žen i dětí.

„Náhradní mateřství by nemělo být zakázáno pouze na národní úrovni, ale musí být řešeno i mezinárodně,“ zdůraznila italská ministryně pro rodinu, porodnost a rovné příležitosti Eugenia Rocella. Itálie se letos stala první zemí, která zakázala náhradní mateřství nejen na domácí půdě, ale i v zahraničí. Podobný krok učinilo nedávno i Slovensko, které přijalo ústavní zákaz této praxe.

Podle Giorgia Mazzoliho z ADF International „náhradní mateřství spočívá na systému násilí, který odlidšťuje ženy i děti. Je třeba vytvořit společnou mezinárodní odpověď, která ukončí tato závažná porušování lidských práv.“ Organizace vyzvala vlády, aby přijaly celosvětovou úmluvu OSN zakazující tuto praxi.

Zpráva zpravodajky Alsalem vychází z více než 120 podkladů a desítek konzultací s náhradními matkami, objednávacími rodiči i agenturami. Ukazuje, že nejčastěji jsou náhradními matkami ženy z chudších a zranitelných vrstev, které čelí fyzickému, psychickému i finančnímu vykořisťování. Často jsou vystaveny tlaku k potratům – například když je dítěti diagnostikováno postižení nebo při vícečetném těhotenství, kdy objednávací rodiče požadují tzv. selektivní redukci.

Zatímco globální trh s náhradním mateřstvím dosáhl v roce 2023 hodnoty téměř 15 miliard dolarů a do roku 2033 může vzrůst až na 100 miliard, samotné matky dostávají jen zlomek částek. Většina odměn končí u zprostředkovatelských agentur.

Zpráva také upozorňuje, že většina náhradních matek pochází z prostředí s nižším sociálním postavením, často jsou to migrantky převáděné přes hranice, aby se obešla platná legislativa. Naopak objednávací rodiče, zpravidla z vyšších společenských vrstev, čelí riziku podvodu a vysokým finančním ztrátám.

Podle ADF International náhradní mateřství představuje „komodifikaci lidského života“ – tedy stav, kdy se s dítětem i ženským tělem zachází jako s obchodovatelným zbožím, které lze objednat, zaplatit a „dodat“. Kritici upozorňují, že tím dochází k popření důstojnosti člověka a k jeho redukci na pouhý produkt trhu.

Počet katolíků ve světě roste, ale duchovních povolání ubývá

U příležitosti Světového dne misí, představila tisková agentura Fides, oficiální informační služba Papežských misijních děl, nové statistiky o současném stavu katolické církve ve světě.

Studie vychází z údajů za rok 2023, kdy světová populace dosáhla 7 914 582 000 obyvatel, s růstem na všech kontinentech – včetně Evropy. Počet katolíků se zvýšil o 15 881 000 oproti předchozímu roku. Největší nárůst byl zaznamenán v Africe (+8 309 000) a v Americe (+5 668 000), následovala Asie (+954 000), Evropa (+740 000) a Oceánie (+210 000). Podíl katolíků na světové populaci se zvýšil o 0,1 % a dosáhl 17,8 %.

Nárůst počtu biskupů a jáhnů, úbytek kněží – Celkový počet biskupů na světě vzrostl o 77 na 5 430. Z toho bylo 4 258 diecézních biskupů (nárůst o 84) a 1 172 biskupů z řeholních řádů (pokles o 7). Počet kněží na celém světě se v roce 2023 snížil o 734 a dosáhl 406 996. Největší pokles se týkal Evropy (–2 486), dále Ameriky

(-800) a Oceánie (-44). Naopak Afrika zaznamenala nárůst o 1 451 kněží a Asie o 1 145. Počet diecézních kněží klesl o 429 na 278 742, a také řeholních kněží ubylo – nyní jich je 128 254, tedy o 305 méně než v předchozím roce.

Stoupající trend naopak pokračoval u trvalých jáhnů, jejichž počet dosáhl 51 433 (nárůst o 1 284). Největší přírůstek zaznamenala Amerika (+1 257) a Oceánie (+57), zatímco v Asii (-1), Africe (-3) a Evropě (-27) došlo k mírnému poklesu.

Méně řeholníků i řeholnic - Počet mužů v řeholních řádech, bez kněžského svěcení, se snížil o 736 na 48 748. Pokles byl zaznamenán v Evropě (-308), Americe (-293), Asii (-196) a Oceánii (-46), zatímco Afrika jako jediný kontinent hlásí mírný nárůst (+107).

Pokračoval také pokles řeholnic – jejich celkový počet činil 589 423, což je o 9 805 méně než v předchozí zprávě. Nárůst byl zaznamenán pouze v Africe (+1 804) a Asii (+46), zatímco v Evropě (-7 338), Americe (-4 066) a Oceánii (-251) počet řeholnic dále klesal.

Pokles počtu seminaristů - Pokles se projevil i u počtu bohoslovců, a to jak diecézních, tak řeholních. Jejich celkový počet se snížil z 108 481 na 106 495. Tato skupina zahrnuje studenty tzv. velkých seminářů, kteří se již přímo připravují na kněžské svěcení. Mírný nárůst byl zaznamenán pouze v Africe (+383).

Církevní školství a sociální činnost - Agentura Fides připomněla také rozsáhlou síť vzdělávacích a sociálních institucí, které katolická církev provozuje po celém světě. Patří mezi ně: 74 550 mateřských škol s 7 639 051 dětmi, 102 455 základních škol s 36 199 844 žáky, 52 085 středních škol s 20 724 361 studenty, 2 688 625 studentů na vyšších školách a 4 468 875 studentů na katolických univerzitách.

Charita a zdravotní péče - V oblasti zdravotní péče a charity působí po celém světě 103 951 institucí spojených s katolickou církví, včetně: 5 377 nemocnic, 13 895 lékáren, 504 leprosárií, 15 566 domovů pro seniory, chronicky nemocné nebo postižené, 10 858 denních stacionářů, 10 827 center manželského poradenství, 3 147 center vzdělávání a sociální reintegrace a 5 184 dalších zařízení poskytujících různé druhy pomoci.

Údaje o celkové světové populaci a počtu pokřtěných katolíků jsou aktualizovány k 30. červnu 2023, ostatní data k 31. prosinci 2023.

Papež Lev XIV. svatořečil sedm nových světců, poprvé také z Venezuely a Papuy-Nové Guineje

Na Svatopetrském náměstí se v neděli 19. října shromáždilo přibližně 70 tisíc poutníků, aby byli svědky kanonizace sedmi nových světců. Významnou událostí je zejména svatořečení prvních světců z Venezuely a Papuy-Nové Guineje. Kanonizace proběhla symbolicky na Světový den misí.

Sv. José Gregorio Hernández Cisneros (1864–1919) – Venezuelanum známý jako „lékař chudých“. Tento lékař a vědec zasvětil život službě nejpotřebnějším. Byl nejen uznávaným odborníkem, ale především mužem hluboké víry a soucitu, který nikdy neodmítl pomoc chudým pacientům.

Sv. María del Carmen Rendiles Martínez (1903–1977) – Venezuelská řeholnice, která se narodila bez levé ruky, ale handicap proměnila v sílu. Roku 1965 založila kongregaci Služebnic Ježíšových v Caracasu. Její charisma spočívalo v radostné službě Bohu a lidem, zejména v oblasti vzdělávání a výchovy.

Sv. Petr To Rot (1912–1945) - První světec z Papuy-Nové Guineje, laický katecheta. Během japonské okupace za druhé světové války hájil nerozlučnost křesťanského manželství proti tlaku na polygamii. Pro svou věrnost evangeliu byl umučen k smrti.

Sv. Ignác Maloyan (1869–1915) - Arménský katolický arcibiskup a mučedník genocidy Arménů. Odmítl konverzi k islámu a veřejně vy-

zval Krista. Jeho poslední slova byla: „Pokládám prolítí své krve za nejmilejší touhu svého srdce.“ Stal se symbolem neochvějné věrnosti víře.

Sv. Bartolo Longo (1841–1926) - Italský právník, který po odpadnutí od víry propadl satanismu. Po dramatické konverzi se stal horlivým šířitelem modlitby růžence a zakladatelem slavné svatyně Panny Marie Růžencové v Pompejích. Dodnes je vzorem síly Boží milosti, která mění lidský život.

Sv. Vincenza Maria Poloni (1802–1855) - Italská řeholnice a zakladatelka Kongregace sester milosrdenství z Verony. Obětavě se starala o chudé a nemocné, dokonce i během ničivé epidemie cholery v roce 1836. Její život svědčí o odvaze a nezištné službě.

Sv. Maria Troncatti (1883–1969) - Salesiánská sestra z Itálie, která strávila 44 let jako misionářka mezi indiány Šuar v amazonské oblasti Ekvádoru. Byla známá jako „Madrecita“ – „mamin-ka“. Působila jako zdravotní sestra, chirurg i katechetka a přinášela evangelium i praktickou pomoc v nejdělejších koutech džungle.

Podle: cirkev.cz

Brněnský biskup Mons. Pavel Konzbul oslavil 17. října 60. narozeniny

Pavel Konzbul se narodil 17. října 1965 v Brně-Julianově. Po maturitě vystudoval elektrotechnologii na Vysokém učení technickém v Brně (VUT), kde později obhájil také doktorskou práci. Několik let působil jako výzkumný pracovník a externě vyučoval na VUT.

V roce 1995 zahájil studium teologie na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci, které dokončil v roce 2000. Kněžské svěcení přijal 28. června 2003 z rukou brněnského biskupa Vojtěcha Cikrleho.

Jako kněz působil v několika moravských farnostech, mimo jiné v Boskovicih, Svitávce, Hustopečích u Brna, Starovičkách a Starovicích. Od roku 2005 byl spirituálem (školním kaplanem) Biskupského gymnázia v Brně. V roce 2013 se stal farářem u brněnské katedrály sv. Petra a Pavla a členem kněžské rady diecéze.

Dne 21. května 2016 jej papež František jmenoval pomocným biskupem brněnské diecéze a titulárním biskupem litomyšlským. Biskupské svěcení přijal 29. června téhož roku.

O šest let později, 26. května 2022, byl jmenován 14. diecézním biskupem brněnským a 29. června 2022 byl při slavnostní bohoslužbě v katedrále sv. Petra a Pavla uveden do úřadu.

V rámci České biskupské konference je Mons. Konzbul předsedou Komise pro kněžstvo, členem Komise pro katolickou výchovu, Ekonomicko-právní komise a Komise pro prevenci a ochranu před zneužíváním.

Je autorem několika knih homiletického a pedagogického charakteru, které se zaměřují především na mladé čtenáře.

Biskup Konzbul klade důraz na blízkost církve k lidem, otevřenost a osobní setkávání s věřícími. Často navštěvuje farnosti napříč diecézí a podporuje spolupráci duchovních i laiků. V rozhovorech opakovaně zdůrazňuje, že „církev má být lidem nablízku, ale nemá se vnučovat“.

Otcí biskupovi Mons. Pavlu Konzbulovi k jeho životnímu jubileu přejeme a v modlitbách vyprošujeme hojnost Božího požehnání a plnost darů Ducha Svatého pro jeho apoštolskou službu v Kristově církvi. Milý Otče biskupe, kéž Vám náš Pán dá hodně zdraví a síl, stálou radost a duševní svěžest a udělí Vám všechny potřebné milosti do dalších let Vašeho života.

„Mnogaja ljet!“

přejí čeští misionáři z Chicaga

Mons. Dušan Hladík a Fr. Libor Churý

a naši věřící krajané

z České Katolické Misie sv. Cyrila a Metoděje

„Lev z Münsteru“

biskup, kterého se bál i Hitler

Vysoký téměř 2 metry, s mohutnou postavou a silným hlasem, který zněl celým domem. Když se Clemens August hrabě Galen postavil na kazatelnu, tisíce lidí mlčely. Říšský kancléř Adolf Hitler se pak (dodatečně) třásl hrůzou a vztekem.

Hlas, který rozezněl Německo

Je 3. srpna 1941, jsme v dómu svatého Pavla v Münsteru. V mohutné gotické stavbě se tísní tisíce lidí. Všichni čekají na svého biskupa - vysokého, impozantního muže, kterého nazývají „Lev z Münsteru“. Clemens August biskup hrabě Galen vystupuje na kazatelnu. Jeho postava, 199 centimetrů vysoká, šlechticky vzpřímená, by sama o sobě vyvolávala respekt. Ale dnes půjde o víc než respekt. Dnes půjde o život nebo smrt biskupa Galena.

„Jsou nyní zabíjení, brutálně vraždění, bezbranní, nevinní lidé!“ začíná promluvu biskup svým mocným hlasem. „Stojíme tváří v tvář neslýchanému vraždě našeho národa!“ V dómu zavládlo absolutní ticho. Každý ví, že tyto věty mohou znamenat Galeнову smrt. Ale biskup bez váhání pokračuje: „Zavedte-li zásadu, že smíte zabít ‚neproduktivní‘ svoje bližní, pak běda nám všem, až zestárneme a staneme se sami křehkými!“

V tu chvíli se děje něco, co v tehdejší nacistické Německu nebylo možné. Tisíce lidí spontánně propukají v aplaus, který graduje do „standing ovation“, trvajících několik minut. Nejen že tleskají. Křičí: „Bravo!“ a „To je náš biskup!“ Adolf Hitler měl od této chvíle nového nepřítele. Ale tentokrát to byl nepřítel, kterého se bál zatknout.

Aristokrat, který nikdy nesehnul hlavu

Clemens August hrabě Galen se narodil dne 16. března 1878 na hradě Dinklage v německém hrabství Oldenburg. Stalo se tak ve světě šlechtických rodů,

Blahoslavený Clemens August kardinál hrabě Galen
* 16. 3. 1878, Dinklage
† 22. 3. 1946, Münster

kde se tradice měřily staletími a kde čest rodového jména znamenala více než život. Jeho otec Ferdinand hrabě Galen byl poslancem Říšského sněmu za „Centrum“ – za katolickou politickou stranu, která se snažila chránit církevní práva proti pruské nadvládě. Clemens August rostl v prostředí, kde se nebát mocných bylo rodinnou tradicí.

Po studiích u jezuitů v Rakousku byl v roce 1904 vysvěcen na kněze. Pracoval v Berlíně, kde poznával sociální problémy velkého města: chudobu, nezaměstnanost a radikalizaci. Viděl, jak křehká může být civilizace, když se lidé ocitnou na pokraji zoufalství.

V roce 1929 se vrátil do Münsteru jako farář u kostela sv. Lamberta. V roce 1933, právě v roce Hitlerova nástupu k moci, se stal biskupem. Při své konsekraci si zvolil motto, které se stalo jeho životním krédem: „Nec laudibus nec timore“ – „Ani chválou ani strachem.“ Slíbil tak, že se nenechá zlomit ani pochlebováním, ani vyhrožováním. Nevěděl ještě, jak brzy bude muset plnění svého slibu dokázat.

První střet s totalitním režimem

Biskup Galen nepotřeboval dlouho na to, aby pochopil, kam Německo směřuje. Už v roce 1934, pouhý rok po Hitlerově nástupu, se odvážil k prvnímu útoku. Nacistický ideolog Alfred Rosenberg právě tehdy vydal knihu „Mýtus XX. století“, ve které vykládal křesťanství jako židovský výmysl a propagoval návrat k „arijskému pohanství.“ Biskup Galen nechal v diecézním věstníku vytisknout důkladné vyvrácení Rosenbergových tezí a postaral se o jeho masové rozšíření.

Reakce nacistů byla okamžitá. Hermann Göring vydal rozkaz, že kněžím je zakázán přístup do škol. Rosenberg osobně přijel do Münsteru, aby společensky „vyřídil“ biskupa. Ale stalo se něco, s čím nacisté nepočítali. Když se roznesla zpráva o připravovaném útoku na jejich biskupa, začali se Münsterané spontánně organizovat. Dne 8. června 1935 se konalo obrovské procesí, kterého se zúčastnilo neuvěřitelné množství věřících.

Zahraniční tisk psal o „povstání v Münsteru.“ Hitler pochopil, že biskup Galen není jen nějaký rebelující kněz. Že je to muž, za kterým stojí celé Vestfálsko.

Muž, kterého milovali

Co dělalo biskupa Galena tak populárním? Byla to kombinace jeho šlechtické důstojnosti, nevyčerpatelné odvahy a především upřímné lásky ke svému lidu. Na rozdíl od mnoha církevních hodnostářů, kteří se snažili lavírovat mezi režimem a vírou, biskup Galen už na začátku jasně řekl, na čí straně stojí. Když nacisté začali zavírat kláštery, on protestoval. Když zakázali katolické spolky, organizoval ilegální setkání. Když začali zatýkat kněze, vysvětil nové.

Lidé viděli, že jejich biskup není zrádce ani zbabělec. Když mluvil z kaza-

telny, mluvil jako muž, který je připraven zemřít za to, čemu věří. Nacisté si brzy všimli, že kdekoli biskup Galen vystoupí, davu ho vítají s nadšením. Když šel po ulici, muži sami od sebe snímali klobouky. Když celebroidal mši, kostel praskal ve švech. „Vestfálský lev“ se stal symbolem odporu proti totalitě. A Hitler moc dobře věděl, co v rukou lidu znamená symbol.

Den, kdy se Hitler zaleknul

V létě roku 1941 se blížil vrchol. Nacisté právě rozjeli „Akci T4“ (německy: „Aktion T4“). Byl to program systematického vyvraždění duševně nemocných a tělesně postižených obyvatel Německa. Cílem bylo dosažení „rasové čistoty“ v Německu a v jím obsazených zemích. V samotném Vestfálsku bylo tehdy zavražděno přibližně 800 mentálně retardovaných osob. Navíc nacisté začali vyhánět jezuity a řeholníky z klášterů.

Biskup Galen věděl, že přišel čas říci jasné ne. Připravil 3 kázání, která měla otrástit základy Hitlerova režimu. První pronesl dne 13. července 1941, druhé dne 20. července 1941 a třetí, to nejodvážnější, dne 3. srpna 1941. V této závěrečné řeči popsal detailně, jak nacisté vraždí mentálně a tělesně postižené. Poukázal na logické důsledky této jejich činnosti: „Co se stane s našimi raněnými vojáky? Co udělají s námi, až zestárneme?“

Reakce lidu byla okamžitá a překonala všechna očekávání. Kázání se začalo šířit v opisech po celém Německu. Lidé si je opisovali na psacím stroji - na tenké průklepové papíry se dalo zhotovit 8 až 10 kopií najednou. Kopie putovaly z ruky do ruky, z města do města. Britové zachytili německé rozhlasové vysílání s úryvky z biskupova kázání. Rozhodli se je vytisknout jako letáky. Shodili je pak z letadel nad Německem v tisícovkách exemplářů. Hitler dostal záchvat zuřivosti. „Ten biskup musí viset!“ křičel na poradě v říšském kancléřství v Berlíně.

Kalkulace strachu

Ale pak nastala chvíle, která změnila dějiny. Hitlerovi poradci, především mi-

nistr Joseph Goebbels, ho varovali: „Pokud zatknete biskupa Galena, ztratíte celé Vestfálsko. Jeho popularita je tak obrovská, že by to mohlo vyvolat povstání.“ Generálové Wehrmachtu přidali další argument: „V době, kdy bojujeme na východní frontě, si nemůžeme dovolit občanskou válku doma.“ Hitler tehdy čelil dilematu, které nikdy předtím neřešil. Měl před sebou muže, který ho veřejně hanobil a podporoval odpor proti jeho režimu. Ale byl to také muž, jehož zatčení by mohlo otrástit německým válečným úsilím.

Poprvé ve své politické kariéře Adolf Hitler ustoupil. Nejenže nenechal biskupa Galena zatknout. Dne 24. srpna 1941 oficiálně zastavil „Akci T4.“ Byl to jediný případ, kdy veřejný protest donutil Adolfa Hitlera ke změně politiky.

Kladivo a kovadlina

Biskup Galen dokonale pochopil svoji roli v tehdejší politické hře. V jednom ze svých nejslavnějších kázání řekl: „V tomto okamžiku nejsme kladivem, ale kovadlinou. Druzí do nás tloučou a chtějí nás formovat násilím. Ale kovadlina je tvrdší než kladivo a většinou vydrží déle.“

Od srpna roku 1941 byl biskup Galen pod stálým dohledem gestapa. Téměř nemohl cestovat, jeho korespondence byla otvírána a kontrolována, jeho kázání nahrávána. Mnozí kněží, kteří šířili jeho myšlenky, byli zatčeni a popraveni. Ale biskup Galen zůstal nepoddajný. Když v roce 1942 spojenecká letadla začala bombardovat Münster, osobně obcházel trosky domů a utěšoval lidi. Když byla zničena katedrála, pokračoval v bohoslužbách a ve svých kázáních v jiných kostelech. Jeho biskupské motto se stalo realitou. Ani pochvaly spolupracovníků, ani hrozby gestapa ho nezlomily.

Byl statečný až do konce

Když se v dubnu 1945 blížily americké tanky k Münsteru, Galen jim vyšel osobně naproti. Chtěl zabránit zbytečnému krveprolití v posledních dnech války.

Ale jeho boj nekončil pádem nacismu. Stejně odvážně vystupoval proti exce-

sům osvoboditelů - proti rabování polskými a ruskými dělníky, proti svévolnému zacházení okupačních vojsk. „Jako jsem bojoval proti nacistickým nespravedlnostem,“ řekl, „budu bojovat proti jakýmkoli nespravedlnostem, bez ohledu na to, od koho pocházejí.“

Dne 21. února 1946 ho papež Pius XII. jmenoval kardinálem - jako uznání jeho neohroženého postoje během nacistické éry. Clemens August hrabě Galen se stal prvním biskupem Münsteru, který dosáhl kardinálské hodnosti. Dne 22. března 1946 se vrátil z Říma do Münsteru. Tisíce lidí ho vítaly na nádraží jako hrdinu. O šest dní později zemřel na zápal slepého střeva. Bylo mu 68 let.

Odkaz neohroženosti

Papež Benedikt XVI. Clemense Augusta kardinála hraběte Galena dne 9. října 2005 blahověstil. Ve své řeči řekl: „Tento muž Boží nesklonil svou hlavu před světem své doby.“ Galenův příběh je příběhem o síle slova proti násilí, o odvaze jednotlivce proti totalitě, o víře proti strachu. Ukázal, že i v nejčernějších časech může jeden člověk změnit běh dějin - pokud má dostatek odvahy říci pravdu.

„Lev z Münsteru“ dokázal něco, co se nepodařilo ani Stauffenbergově spiknutí proti Hitlerovi: donutil Hitlera ustoupit. Ne bombou nebo pistolí, ale silou slova a morální autority. Jeho motto „Nec laudibus nec timore“ („Ani chválou ani strachem“) zůstává dodnes výzvou pro všechny, kteří se nechtějí sklonit před tyranii. Ať už přichází odkudkoliv a v jakékoliv podobě.

V kryptě münsterského dómu spočívá muž, který dokázal zastavit, byť jen částečně, Hitlerovu mašinérii smrti. Ne zbraněmi, ale slovem. Ne násilím, ale odvahou. Ne strachem, ale láskou ke svému lidu. Clemens August kardinál hrabě Galen zůstává důkazem toho, že pravda má skutečně sílu - pokud najde dostatečně odvážného hlasatele.

S využitím literární práce

Niny Jelínkové

připravil Jiří Kachlík,

Brno, Česká republika

Ze života naší misie v září a říjnu

Pout' k Panně Marii v Exilu v benediktinském opatství sv. Prokopa v Lisle u Chicaga v neděli 19.října
Vlevo účastníci mše svaté a pobožnosti v kapli Panny Marie, vpravo skupina poutníků před hlavním křížem na klášterním hřbitově

Pohádka divadla Bohemia v České misii o Slavnosti sv. Václava 28. září odpoledne na závěr týdne české kultury v Chicagu

Dramatizace vyprávění Jana Wericha s původním názvem RumpelCimprCampr o mlynáři, který přesvědčí krále, aby si vzal jeho dceru s lživým tvrzením, že umí upříst ze slámy zlaté nitě. Král požaduje důkaz tohoto umění a zároveň hrozí dívce tvrdým trestem, pokud by toho nebyla schopná. V nejvyšší nouzi se dívka zjeví skřítek, který pro ni zlaté nitě ze slámy upřede. Nejprve se spokojí jako s odměnou s korálky, potom s prstýnkem, ale nakonec požaduje její prvorozené dítě. Po narození dítěte se královně podaří domluvit se skřítkem, že si dítě nevezme, pokud mladá matka do tří dnů uhodne jeho jméno. Královně se nedaří přijít na skřítkovo jméno, náhodou však během poslední noci nalezne v lese jedna stařenka skřítkovo doupě a vyslechne jeho jméno a oznámí je královně. Je to divné jméno „Rampelnik.“ Královna i dítě jsou zachráněny, skřítek pukne zlostí a všichni se mohou nakonec radovat.

PŘIJDE SVATÝ MIKULÁŠ

Srdečně zveme všechny děti i dospělé na Mikulášskou besídku

v neděli 7. prosince 2025

v České misii sv. Cyrila a Metoděje

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Sál bude otevřen od 11.30 dopoledne – hned po mši svaté.

Bude možnost oběda a dalšího občerstvení.

Bude také připravena bohatá tombola.

V prodeji budou též balíčky vánočního cukroví.

v 1.00 odpoledne se v klubu promítají pohádky pro děti

ve 2.00 odpoledne v kostele

PŘIJDE SVATÝ MIKULÁŠ

V DOPROVODU ANDĚLA A ČERTA

V předvánočním programu zde vystoupí děti z České sobotní školy kardinála Berana.

Mikuláš potom bude všem dětem nadělovat dárky.

NENOSTE DĚTEM ŽÁDNÉ DÁRKY, Mikuláš bude všem nadělovat jednotné dárky sám.

Vstupné dobrovolné.

Bližší informace podá: Fr. Libor Churý (708) 533 1050 nebo Mons. Dušan Hladík (708) 250 0608

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations
available upon request

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service

Česká Katolická Jednota

Fraternal Life Insurance
Since 1879

Insurance & Annuity Products

5349 Dolloff Road
 Cleveland, Ohio 44127
 (216) 341-0444
 www.czechccu.org

Upřímná vzpomínka

*O svátku posvěcení Lateránské baziliky v Římě
 9. listopadu tomu budou dva roky,
 co byl do svatyně nebeské k trůnu Božímu
 povolán náš milovaný bratr v Kristu, pan*

Christian Josef Klíma

Narodil se na den Kristova narození 25. prosince 1939 v Drážďanech v Německu, kde byla jeho maminka nasazena na nucených pracích. Vlastního otce nepoznal, protože padl na bojišti druhé světové války. Po válce se maminka s malým chlapcem vrátila do rodného Pruněfova u Kadaně, odkud byli oba při odsunu sudetských Němců brzy vyhnáni do Německa. Nejprve byli v utečeneckém táboře v Ludwigsburgu, později na farmě u jednoho sedláka.

Do USA se vystěhovali díky českému emigrantovi Panu Františku Klímovi, který matce s dítětem pomohl do Ameriky, kde se s ní posléze oženil a chlapce si adoptoval. Christian v Chicagu navštěvoval základní českou školu u blahoslavené Anežky České, potom střední školu u jezuitů a posléze studoval psychologii na univerzitě v Bostonu, MA, kde dosáhl titulu bakaláře. Pak přišla v roce 1966 náhlá smrt pana Klimy a Kristián musel převzít jeho podnik zahradnických služeb a už nemohl ve studiích pokračovat. Této práci se věnoval až do odchodu na odpočinek. Neoženil se, ale do posledka pečoval o svou matku. Kromě angličtiny mluvil perfektně rodnou němčinou a také českým jazykem svého adoptivního otce. Od roku 2005 bydlel v České misii. Byl každodenním účastníkem českých bohoslužeb. Dlouhá léta vykonával v Misijní radě funkci viceprezidenta. Byl neúnavným pomocníkem v mnoha oblastech misijního života a byl velkým mecenášem naší misie. Po dlouhá léta statečně nesl tíhu těžké nemoci. Nikdy si nestěžoval, vždy měl úsměv na rtech i prostý humor.

Biskup Mons. Petr Esterka jej v roce 2016 vyznamenal Medailí za službu církvi, vlasti a národu. Odešel k Pánu tiše posílen svátostmi umírajících a obklopen laskavou péčí našich zbožných žen z misie 9. listopadu 2023. Odpočívá na hřbitově Panny Marie Královny Nebe v Hillside v blízkosti svých rodičů.

Mši svatou za něho budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu v neděli 9. listopadu 2025 v 10.30 dopoledne
Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenete v modlitbě.

**Věčné odpočinutí dej mu, Pane,
 a světlo věčné ať mu svítí.
 Ať odpočívá v pokoji. Amen.**

*Mons. Dušan Hladík
 a přátelé z České misie v Chicagu*

Vděčná vzpomínka

*15. listopadu to bude šest let, co byl Pánem života a smrti
povolán do nebeského království náš milovaný tatínek a
dědeček, bratr a strýc, pověstný „Král Šumavy“, pan*

Josef Hasil

Narodil se 8. února 1924 v Zábrdí na Šumavě. Pocházel z osmi dětí. Vyučil se kolářem. Po skončení 2. světové války nastoupil k pohraniční stráží Sboru národní bezpečnosti. Po komunistickém převratu v únoru 1948 začal pomáhat lidem pronásledovaným novým režimem při útěcích přes státní hranici do svobodného světa. Po převodu skupiny exulantů 20. října 1948 byl udán a zatčen a odsouzen na 9 let do vězení. Po půl roce z lágru a dolů v Dolním Jiřetíně uprchl. Přesšel západní hranici a v Německu vstoupil do služeb americké zpravodajské služby CIA. Stal se agentem - chodcem, přičemž znovu převáděl naše lidi na Západ. Současně dodával odbojovým pracovníkům v Československu radiové vysíláčky a další materiál. Díky znalosti terénu a jeho schopnostem se mu dařilo hranice přecházet nepozorovaně. Přesto se několikrát dostal do přestřelky. V jedné z nich zemřel mladý československý pohraničník. Smrt pohraničníka Josefa Hasila po léta trápila. V další přestřelce dne 13. září 1950 v blízkosti státní hranice zahynul Hasilův bratr Bohumil, který také často pomáhal lidem za hranice. Dodnes není známo místo, kde je pochován. Josef Hasil v letech 1949–1952 vybudoval v jižních Čechách rozsáhlou síť stovek spolupracovníků a informátorů. S převáděním přes hranici skončil v roce 1953, když komunisté podél hranice natáhli ostnaté dráty. Téhož roku odešel do Německa do USA. Zde pak pracoval v automobilce General Motors jako dřevomodelář až do důchodu. Svoje vazby s domovem nikdy nezpřelhal a situaci ve vlasti stále sledoval. V roce 1974 uzavřel manželství s Eliškou Pavlikovou, když zemřel její první manžel, a Josef se pak stal druhým otcem jejich tří dcer Jean, Lindy a Joanne a laskavým dědečkem jejich 7 vnoučat a 12 pravnoučat. Spolu též prožili velkou bolest, když nejstarší dcera Joanne předčasně podlehl zákeřné nemoci. Hasilovi se též aktivně zapojovali do života mnoha krajanských organizací v Chicagu i amerického politického života. V jejich domě nacházeli často přístřeší mnozí návštěvníci z celé Ameriky i ze staré vlasti. Do Československa se Josef Hasil mohl podívat teprve až po roce 1990 a tehdy se poprvé setkal se svým 40letým synem Josefem Vávrou, narozeným roku 1949. Josef Hasil byl po celý život zbožným a horlivým katolíkem. Se svou ženou nechyběli nikdy na české nedělní mši svatě v České misii, účastnili se každou středu setkání seniorů v Klubu misie a byli štedrými podporovateli církve. Velmi bolestně nesl Josef Hasil ztrátu své manželky, která byla povolána na věčnost 17. dubna 2015. Útěchou mu byl kruh rodiny a přátel. Do posledka přicházel do kostela na mši svatou a s hlubokou vírou přijímal Tělo Páně. Jeho srdce tiše dotlouklo na nemocničním lůžku 15. listopadu 2019.

Popel Josefa Hasila i jeho manželky Elišky je uložen na hřbitově Panny Marie Královny nebe v Hillside na předměstí Chicaga.

Mši svatou za Josefa Hasila a jeho zesnulou manželku Elišku budeme obětovat v kostele České misie v Brookfieldu ve středu 12. listopadu 2025 v 10.00 dopoledne.

Děkujeme všem, kdo si na ně vzpomenete v modlitbě.

Josef Vávra, syn v České republice

sestra Anežka v Čechách

Jean Hodek, dcera s rodinou

Linda Bueghly, dcera s rodinou

rodina po zesnulé dceři Joanne Ebeling

a ostatní příbuzní a přátelé v USA a v České republice

Bolestná vzpomínka

*S hlubokou bolestí v srdci vzpomínáme,
že před jedenácti roky 15. listopadu 2014
byl všemohoucím Pánem náhle povolán
na věčnost ve věku 72 let
naš manžel, bratr a strýc, pan*

Ing. Josef Zolman M.D., Ph.D.

Narodil se 8. července 1942 v Hradci Králové.
Vysokou školu zemědělskou vystudoval v Brně.

Vědecké práci se začal věnovat
ve Výzkumném ústavu zemědělském v Libčově.

Do exilu odešel po Sovětské okupaci
Československa v září 1968.

Doktorát Ph. D. mu byl udělen univerzitou Michigan State
v East Lansing, Michigan.

Lékařský diplom M. D. pak získal na lékařské fakultě
University v Juarez v Mexiku.

Vědeckým výzkumem se zabýval na amerických univerzitách
Michigan State, Washingtonové Univerzitě v St. Louis,
University of California v Irwine, Medical Branch
of University of Texas v Galvestonu a

George Washington Univerzitě ve Washingtonu D. C.

Před odchodem do důchodu pracoval 20 let pro Food and Drug
Administration v oddělení nukleární medicíny.

Mše svatá za spásu jeho duše
bude sloužena v kostele České misie v Brookfieldu
v sobotu 15. listopadu 2025 v 6.30 večer

**Děkujeme upřímně všem, kdo si na něho
v modlitbě vzpomenou s námi.**

Jaroslava Zolmanová, manželka

Václav Zolman, bratr s manželkou Annou

a neteř Nicole Zolman s manželem

a ostatní příbuzní

v České republice a na Slovensku

86. Moravský Den v Chicagu

Kněží s krojovanou asistencí při mši svaté

Náš nový misionář Fr. Libor Churý a Mons. Dušan Hladík slouží mši

Věřící přijímají svatou hostii - Tělo Kristovo

Na varhany doprovází Lenka Odehnalova, ke mši hraje dechová hudba

Taneční skupina „Šohajka“

Taneční skupina „Radost“

Taneční skupina „Omladina“

Taneční skupina „Moravské kolo“

Výbor Ústředny Moravských Spolků – nyní jsou to samé ženy:
Blanka Herz, Denise Kadlček, Mandy Zika, Dana Pecen, Maria Kolek

Slavnostní nástup všech krojovaných účastníků folklorního programu

Pěvecký kroužek tvořilo 11 krojovaných párů zpěváků

Přijela hrát dechová kapela „Ištivanci“ ze Šardic na Moravě

Jako hosté vystoupil slovenský dětský soubor „Veselička“

Naživo doprovázel Slovenské tanečníky orchestr lidových nástrojů

Slovenské ženy v souboru „Veselička“

Slovenští chlapi v akci při tanci „Odzemek“

Úmrtní oznámení

*S velkou lítostí v srdcích oznamujeme
všem přátelům a známým, že nás navždy opustila
naše věrná a svérázná kamarádka*

Alma Marešová

*Zemřela ve věku 76 let
15. září letošního roku na Floridě*

Alma se narodila 10. listopadu 1948 jako prvorozená dcera v rodině Almy a Ladislava Mareše v Berouně, kde prožila svoje dětství a mládí. Od dětství měla dvě velké lásky: lásku ke zvířatům a lásku k hudbě. Tu druhou měla společnou s kamarádkou Evou Kotherovou. Alma byla pianistka a její starší kamarádka Eva byla uznávanou zpěvačkou. Ještě jednu věc měly společnou: oběma jim v roce 1966 zemřely matky. Obě se rozhodly společně v lednu roku 1968 emigrovat do Vídně odkud potom přijely do USA na podzim téhož roku. Zatímco Eva se provdala a založila rodinu, Almě se manželství nevydařilo a zůstala sama. Spřátelila se s paní Jarmilou Smrčkovou, se kterou se podílela na kulturním dění v české komunitě například vysíláním českého rozhlasu a pomocí nově přijetým lidem. Alma většinu života v USA pracovala v českých restauracích a svůj osobní život věnovala hudbě a přátelům.

Před třiceti lety se společně odstěhovala s Jarmilou Smrčkovou na Floridu, kde obě dožily svůj život. Alma se ještě za komunismu seznámila s paní Martou Kubišovou, se kterou se kamarádila až do své smrti.

Alma se kromě hraní na piano začala věnovat komponování hudby pro klávesové nástroje a paní Marta Kubišová dokonce některé její skladby nazpívala. Speciálně to bylo Almino vyznání: „Chtěla bych tu být“ v době, kdy Alma bojovala s rakovinou, ke které se postupně přidaly i další nemoci. Už jako velmi nemocná se Almě podařilo ještě jednou se podívat do Čech na jaře letošního roku, aby se se svými přáteli z hudebního světa mohla rozloučit.

**Mši svatou za spásu její duše budeme obětovat
ve středu 5. listopadu 2025 v 10.00 dopoledne
v kostele České Misie v Brookfieldu.**

*Kdo jste Almu znali, vzpomeňte si na ni
společně s námi v modlitbě.*

**Za všechny přátele a známé
Dagmar Bradáčová a Brian Frank**

Listopad - čas dušičkový

*Modleme se
za naše drahé zemřelé:*

**Dobrý Bože, ty jsi Stvořitel
a Dárce života.**

**Děkujeme ti za život náš
i životy našich příbuzných a přátel.**

**S důvěrou ti svěřujeme naše zemřelé
a prosíme, abys je přijal
do náruče své lásky.**

**Ukaž jim své milosrdenství
a promiň jim jejich nedostatky.
Velkoryse je odměň za vše,
co v životě vykonali
dobrého a z lásky.**

**Naplň jejich víru
a přijmi je mezi vyvolené v nebi.**

**Odpočinutí věčné dej jim, Pane,
a světlo věčné ať jim svítí,
ať odpočívají ve svatém pokoji.**

Amen.

Tatraship

Medzinárodná preprava

S našou neobmedzenou prepravnou kapacitou ponúkame všetky druhy námornej nákladnej dopravy a súvisiace služby.

Zasielaní malých balíkov letecky a loďou.
Objemné náklady, kontajnery na sťahovanie.
Preprava motorových vozidiel a ďalšie služby.

Adresa:

7250 W 90th Street, Bridgeview, IL 60455

Telefon: 708 576 8834

Email: info@tatraship.com

Viac informácií na: www.tatraship.com

HLEDÁM POMOC

v domácnosti 1 - 2 x týdně.

Hodiny po dohode.

Riverside area

Volejte: 708 - 738 7334

www.DrSimkovic.com

NORTHWEST DENTAL CENTER

Northwest Dental Center
Doctor of Dental Surgery
Oleg M. Simkovic

Implant Surgery, General Dentistry,
& Oral Care

Mluvíme česky a slovensky
34 let praxe

740 Northwest Highway
Fox River Grove, IL 60021
Ph (847) 639-9300
Nwdental@att.net

**Domáci vánoční cukroví
se bude prodávat
na Mikulášské besídce a
na objednávku individuálně.**

**Můžete si je
dopředu objednat**

Volejte Marii 708 - 415 8793

Pošlete svým přátelům

**Vánoční blahopřání
prostřednictvím
Hlasů národa**

**Pro prosincové číslo je třeba zaslat
do redakce text přání
nejpozději do 15. listopadu
Cena za ¼ stránky je \$ 40.00**

MAMINKÁM

Vzdělání

Sociální vrstva, do které se tvé děti-ko dostane a kterou se obklopí, souvisí přímo se vzděláním. Nauč děti hodnotám. Veď jejich kroky tam, kde je světlo. Nauč je přesahu a žij s nimi život, který hodnotný je.

Příběh

Vozila jsem denně děti téměř pět let z venkova do města. Ano, byly to velké starosti. Koupit auto. Řešit benzin, parkování, počasí, náledí. Kdy kdo končí, který kroužek nechat, který vynechat, kdo na koho počká a kde. Výhodou bylo, že když jsme zavřeli dveře auta, nastal čas, který jsme měli jen pro sebe. Mohli jsme spolu zpívat, povídat si nebo zkoušet násobilku. A ano, bylo mnohem pohodlnější zůstat na venkově a využívat místní školu, jenže paradoxně právě ve městě bylo pro mé děti světlo, na venkově byla dcera nešťastná. Město zachránilo nás všechny, jakkoliv poetické pobývání na vesnici je, co se týká přírody, lesa a okolí. Se školou to bylo na naší vesnici špatné. Městská škola, kam dcera po čtyřech letech strávených na venkovské základce přestoupila, jí připadala jako „bytí v nebi“ a změnila ji z uplakaného ranečku ve veselou a sebevědomou dívenku, takže u syna jsem neváhala ani okamžik a za pár let nastoupil na tutéž školu. To už jsem věděla o principu, kterým škola dýchá, totiž že nestačí vychovat děti vzdělané, ale především lidi dobré.

K době našeho dojíždění se pojí vtipná historka. Jednou jsme jeli domů kolem přehrady, syn byl asi tři a půl letý, trůnil v sedačce a stavěla nás policie. Bylo léto, okénka stažená. Policista pozdravil a syn, v té době maličký blondatý andělíček, spontánně hlesl: „Policajti. Mami, průser.“

Tehdy nás policisté se smíchem propustili a nechali jet.

Buď velkorysá

Přehlížej nepodstatné maličkosti. Rozlišuj velké a malé spory. Nemarni čas hloupostmi, které se dají odsunout, netrvej za každou cenu na svém.

Příběh

Můj muž miloval zavařování. Já považuji zavařování za duševní poruchu. Nicméně, jednoho pěkného večera nakoupil okurky, ponořil je do vany a vyhrožoval, že je nutné všechny ihned umýt, nacpat do sklenic, zavičkovat a zavařit pro trvalé blaho naší rodiny.

Vypadalo to nebezpečně! Naštěstí tou dobou jsem již měla pravidelnými d dávkami koláčů dobře zmanipulovaného souseda, který z nějakého podivného důvodu měl zavařování též v oblíbě. Chytře jsem jej pozvala k nám a pak nechala oba muže šťastně cpát okurky do lahví a popisovat, kde je a není feferonka. A já se mohla beztréstně vytrátit do hospody s ostatními maminami na „babinec.“ Od té doby vím, že s troškou šikovnosti a pomocí přátel se dá vše pořešit.

Pokud rozlišíš malé a velké věci, se zlomkem talentu zvládneš každou nepříjemnost.

Nikdy nepoužívej sílu

Není křehčí nádoba, než je tvůj potomek. Tvé děti jsou malí lidé, už hotoví. Nejsou tvými soupeři, jsou tvým zrcadlem. A budou právě takové, jakými je vidíš. Dívej se na ně ve správném úhlu s láskou a trpělivostí.

Když to bude k nevydržení, skoň se k nim na jejich velikost. Tehdy teprve pochopíš, jak velká jsou jejich trápení! A jak úžasnými poradci mohou být!

Příběh

Vyčerpaná vedu dvojice prvňáčků z hodiny anglické konverzace. Dnes je pro

mě dlouhý a těžký den. A teď, na závěr, poslední hodinu, mě celý čas rozčiloval Maxík, který šišlá. Neměl sešit, pouzdro! Nedával pozor! Plazil se po koberci, pusinkoval Agátku a neustále vyrušoval. Ne, tohle už nezvládnou, sem nepatřím. Vedu děti z učebny v přízemí, která sousedí s jídelnou. Procházím kolem stolu, kde sedí mé dvě blízké kolegyně a volám na ně zkroušeně to, co se mi právě honí hlavou: „Já sem vůbec nepatřím!!!“ Kolegyně mávají, ale nereagují, zřejmě neslyší. Nečekaně se však ozve velmi zřetelně ze štrůdlu prvňáčků: „Ááááale pačíš!!! Pačíš!!!!“

Aha. Max, právě on! Nezaměnitelný hlásek chlapečka, který mě vytáčí už od října a dnes mě rozpálil do běla. Říká, že sem patřím. Inu, příště, až mě bude rozčilovat, si k němu kleknu a podívám se na svět jeho úhlem. To pomůže jemu i mně.

Řeš problémy u rodinného stolu

Rodinný stůl je místo, kam se může všechno přinést a taky tam musí všechno zůstat. Problémy, které se řeší u stolu, zůstávají na něm a všichni, kdo sedí kolem tohoto stolu na židli, znají nepsané pravidlo, že co se doma upeče, nevykyne přes okenní rám. Děti se tak naučí důvěřovat a svěřovat se. To je velký dar.

Příběh

V době mého mládí jsem platila za „hanšpíglu.“ Hanšpígl byl v řeči naší rodiny nespolehlivý, nesoustředěný, skotačící pošuk. A taková jsem byla já. Od patnácti na útěku. Když mě zamkli, utekla jsem oknem. Věčně na vandru, pořád v trapu. Na horách, na cestě, na stopu. Nikoho tedy nepřekvapovalo, že v sedmnácti jsem utekla natrvalo. Poznala jsem proto velmi brzy cenu domova a začala si jej vážit úplně jiným způsobem. Když jsem prožívala největší

bolesti, vracela jsem se vždy k rodinnému stolu. V těžkých dobách kolem něj bylo ticho, ale dřímala a žila tam naděje. Věděla jsem, že má bolest je bolesti všech, ale nikdo nepůjde ven oznamovat ji světu.

Co bylo doma, doma zůstalo a doma se řešilo. A pokaždé vyřešilo. Jak vzácný jsem dostala dar, který mohu předávat!

Neber se vážně

Život je prostě nádherný! Báječný! To nejlepší nás teprve čeká a všechno nakonec dobře dopadne; pokud ne, není to ještě konec. Využívej každou minutu svého života a směj se z plných plic, když je něco k smíchu. A pokud není k smíchu nic, zasměj se sobě, tady se nemůžeš splést!

Tvé děti budou milovat, když jim budeš vyprávět vtipné historky o tom, co jsi pokazila, nedovedla nebo popletla. Naučí je to toleranci k ostatním i sobě.

Příběh

Moje maminka měla spoustu pořekadel a úsloví. Pamatuji si „Směj se, a svět se bude smát s tebou; plač a plakat budeš sám“ anebo: „Kdo chodí s košem, má hovno po všem; kdo chodí bez něho, má hovno do něho,“ případně „z tebe bude něco velikého, pokud tě něco maličkého nesežere.“ Nejvíce miluji její pořekadlo: „Jen ať se směje, dokud má zub v hubě!!!“

Naučila mě lehkosti. Nevím, jak to dokázala; její život byl tak těžký, že by jej málokdo zvládnul; přesto každý okamžik, který jsme spolu my dvě prožily, je naplněn humorem a radostí. Pomáhala mi i v dobách, kdy jsem já sama byla maminkou, vždycky jsem si vybavila něco z toho, co dělala nebo říkala. Tak ráda se smála! Když jsem už jako vdaná přijížděla za maminkou s manželem a dětmi, dávala jsem si práci s tím pamatovat si všechny vtipné historky, které jsem prožívala a pak je mamince patřičně vypulirované a okořeněné přednášela. Vidím ji úplně zřetelně, jak se chechtá, brýle jí poskakují po nose a utírá si slzy od smíchu velkým kapesníkem.

Nemusela jsem pro příběhy chodit daleko, můj život s muzikantem stačil! Zasmát se srdečně sám sobě je kořen života, s muzikantem i bez něj.

Pěstuj v dětech spolupráci a svornost

Nauč je, ať pomáhají druhým. Nenapadně. Pěstuj v nich toleranci a ohleduplnost.

Příběh

Když jeden z mých dětí zlobil, druhý se přimlouval. Odmalička. Jednou mi po večerní roztržce sedmiletá dcera pod dveře vsunula papírek, na němž stálo, že její potrestaný dvouletý bratříček pláče a je mu líto, že zlobil. Já nelenila, na druhou stranu odepsala a zpátky posunula jednoduchou otázku: „Co mi radiš?“ Na odpověď jsem čekala chvíli. Papír přistál znovu pode dveřmi s odpovědí: „Já bych mu odpustila a šla za ním.“ Přesně to jsem udělala a bylo vymalováno.

Do dnešního dne to takhle mezi sebou máme. Naše trojice nemá problém s odpouštěním, tázáním a zpytováním. Víme o sobě. Dodnes ověřujeme, je-li ten druhý nebo třetí v pořádku, jestli mu něco nechybí nebo není smutný. Jsme přece svoji.

Jak si poradit v krizi

Nejsi méně než tvé dítě. Vzešlo z tebe. Dávej mu stejné rady v problémech, které řeší, jaké bys dala sobě, a dělej to i naopak. Dítě se tak naučí starat o sebe stejnou měrou jako o ostatní a nebude žít vzorec oběti, který je častý a tak zbytečný.

Platí to i naopak. Když někdo ublíží tobě, ptej se: „Jak bych se zachovala, kdyby se jednalo o mé dítě?“ A pak se stejným způsobem postarej o sebe.

Lidé mají často tendence chovat se k sobě hůř, než k ostatním.

To není dobře.

Příběh

Byla jsem rozhodnutá se rozvést. Dospěli jsme do bodu, kdy břemeno by-

lo příliš velké a musela jsem vše rozetnout. Jenže moje maminka, tradiční zastánce rodiny, měla nesmírně ráda mého muže. Věděla jsem, že ji zraním, když o našich problémech řeknu a současně jsem se přirozeně bála, že rozvod nemusí být správná volba.

Tak jsem při jedné návštěvě vyličila svůj příběh a problémy jako příběh a problémy kamarádky.

A maminka, dobrá duše, zvolala vášnivě a okamžitě: „Ať se s ním rozvede! Než být s takovým, je jí lépe samotné!“ Já ji poslechla. V míru a v lásce jsme se rozvedli, i když to zpočátku bolelo. Stali se z nás přátelé a každý z nás, včetně dětí, rozkvetl ve svobodě. Maminka měla pravdu. Jako vždy.

Chybuješ-li, omluv se!

Tvé dítě ti odpustí všechno. Staneš se pro ně zranitelnou a tím pádem pochopitelnou. Není nic horšího než nepochopitelně dokonalý blbec.

Příběh

Dcera psala seminární práci a nedokázala ji dopsat. Byla to složitá a komplikovaná rešerše, termín prošel. Pro její poctivost bylo těžké, aby se omlouvala nebo vymlouvala, neumí to. Věděla jsem, že bude mít starost navíc a chtěla jí pomoci.

Tak jsem jejím jménem napsala z její e-mailové stránky zkoušející profesorce prosbu o odložení a připojila několik důvodů, proč je to nutné. Podepsala jsem se také jejím jménem a odeslala.

Jenže! Už po odeslání jsem věděla, že to byla chyba. Cítila jsem se mizerně. Byl to podvod, se kterým by Týnka nesouhlasila. Některé věci jsem totiž přibarvila, něco pozměnila.

Musela jsem se přiznat, což nebylo jednoduché. Začala jsem velmi opatrně: „Vzpomínáš, když jsi byla malá, říkala jsi, že mi vždycky všechno odpustíš?“ Dcera odušila, že ano. „No...“ pokračovala jsem a popsala svoji hloupou ochrannou chybu.

Odpustila mi. Ví, že jsem to udělala z pozice „matky záchranářky,“ se kterou musím stále pracovat. Na našem vztahu

to naštěstí nic nezměnilo. Káva, kterou spolu pijeme, nezhořkla, láska, kterou k sobě máme, se nezmenšila.

Práci musela napsat znovu a dokázala to, i když měla velké a zbytečné starosti. A já se naučila další lekci. Matka záchranářka může hodně pokazit, protože bere dítěti sebedůvěru tím, jak mu pomáhá na místech, kde má pouze důvěřovat. Snad se i dcera někdy rozpomene, když bude chtít takto zachraňovat své ratolesti.

Odpouštějme. Sobě nejvíc.

Chraň děti před krabičkami!

Nedávej dětem mobil, tablet, počítač. Dokonce v jejich blízkosti ani tyhle pitomosti neměj! Musíš-li telefonovat, udělej to, až nebudeš s dětmi. Víím, že tomu neuniknou. Svět je prošípovaný a zasítovaný. Ale dokud můžeš, opatruj jejich inteligenci. Až budou starší, nenechávej je podlehnout sociálním sítím. Seznamuj je s tím, co všechno sociální síť působí, studuj, co s nimi souvisí. A především, buď jim příkladem.

Nedávej prostor tomu, aby krabičkám tvé vzácné dítě dalo přednost před realitou.

Nechej je žít poctivý život pohybem, hrou s ostatními, běháním po venku. Virtuální realita je zlo a všechno, co s tím souvisí, musí dřív nebo později skončit velkým průšvihem. Chraň své děti!

Ať se nestanou otroky technologií, život nemá tlačítko „delete.“ Veď je k realitě, ne ke krabičkám.

Příběh

Už pár let se mluví o snižování inteligence, poškozování mozkových synapsí při užívání mobilů a tabletů u dětí. Nikdo tomu zatím patřičnou pozornost nevěnuje, nezbyvá, než věřit, že brzy dojde k uvědomění zla, které se nám v podobě sociálních sítí a virtuálního světa podsouvá.

Chodím školou a vidím bledé tváře dětí. Nepozdraví, koukají do mobilů. Už prvňáčci! Děti z druhého stupně bezostyšně hrají hry sedíce na lavici vedle sebe, ale kamaráda nevidí! Každý zírá

do své krabičky. Mijím na své cestě chodbami roztodivné zoombie s mobilem v rukou, a trpím.

Vím, že nemám šanci, pokud tolerance vedení školy je k těmto záležitostem bezbřehá, ve své třídě a ve své rodině ale dělám co mohu a vedu svou: Mobily a sociální sítě jsou zlo. Není nic smutnějšího, než opuštěné dítě, sedící doma s mobilem, na který se spoléhá jako na záchranu, pokud by na něj zlý svět zaútočil.

Ukaž dětem, jak se rozpínají křídla, táhni je k výšinám

Bez trošky toho bláznovství, které ve světě máme v podobě poczie, tance, kouzel a hudby, by člověk prázdnotou pošel. Od malička veď své děti do divadel, na výstavy, večery hudby a veršů. Vyprávěj jim o filozofech i bloudech, už je kriticky myslet.

Jak jen můžeš, tvoř. Ukazuj dětem sílu slov, hudby, obrazů. I když budou velké, nepřestávej. Naučíš je tím krásě bytí.

Příběh

Dcera už byla těhotná, když jsem na jednom z večerů poczie využila chvílky před závěrečnou písní a přečetla básničku, stvořenou den předem, jen pro ni. Byla o jejím dospívání, svatbě, o zázraku těhotenství. Seděla za mnou, takže jsem ji nemohla vidět, protože jsem recitovala do publika. Avšak kamarád ji v té chvílce vyfotil a pohled na její šťastnou tetelici se tvář je nezapomenutelný.

Hudba. Slovo. Dojemná chvílka. Poklady. Něco, co nás zvedá a táhne k výšinám. Hledej krásu života. Najdeš zázraky.

Pátřej po okamžicích vděčnosti!

Napiš se svým dítětem hymnus vděčnosti a přidávej každý den něco nového. Nauč je rozpomínat se na pěkné okamžiky, zázraky, dary a radosti, kterými jsme obdařeni.

Děti tak najdou červenou nit svého života, která je zachytí, když se sobě budou v těžkých chvílích ztrácet.

Příběh

Když mi bylo nejhůř, sedla jsem si ke svému záznamníku a snažila se lovit z paměti všechno, čím jsem byla obdařovaná. Záznam byl předlouhý! Užasla jsem; jak jsem mohla tolik důležitých věcí zapomenout a myslet si, že se mám špatně? Každý další den jsem mohla přidat nové a nové události, které se udály.

Rázem se mi změnil náhled na vše, co dělám; už jen to, že se probudím, je dar. Můžu chodit, mám práci. Svítí slunce. Uvidím báječné děti, které jsou mi svěřeny a mohu s nimi být. Jsem hýčkaná!

Tak nemusím jezdit na poutní místa. Víím, že zázraky se dějí u mě doma. A to je důvod k vděčnosti.

Když se rodina nesejde alespoň jednou za týden, není to rodina

Až děti odrostou, nezapomeň být v neděli doma. Je to důležité. Maminka musí být v neděli doma, aby holomci mohli přijít, nakrmit se, odpočinout si, pobýt. Ať si přivedou, koho chtějí. Nikam necárej, buď na svém místě. Navař, napeč a na stůl dej svíčku, aby ji mohl jeden z nich před podáním jídla na stůl rozsvítit.

Tento čas bude pro tvé děti jistotou pro celý život. Vědí, že ať se děje, co se děje, v neděli maminku najdou tam, jako vždycky. Věř mi. Dáváš jim tím do života velký dar. Nikdy ti to nezapomenou. Jsi pro ně maják, který nezhasne. A to je nenahraditelné. Zachovej neděle jako posvátný den.

Příběh

V polovině února to vypadalo, že tuto neděli nepříjde nikdo. Dcera byla u tchánů, syn měl službu. Měla jsem navařeno jako vždy. Nechala jsem vše volně a šla na mši. Cestou z kostela jsem potkala kamarádku s rodinou, šli stejnou cestou a neměli oběd, mohli se tedy najíst u mě. Odpoledne přišla sestra, večer se po službě stavit syn. Protože jsem připravena, nebyvám překvapená. Tak to má být. Byla přece neděle.

Dokončení příště.
Ludmila Hénková,
Brno, Česká republika

DĚTEM

Zatoulaný zajiček

Martin, čiperný zajiček, poskakoval tuze rád a v jednom kuse někde šmejdil. Maminka Anička na něj vždy čekala a ve dveřích volala: „No tak pojd' tuláku.“ Oči jí přitom štěstím svítily, vždyť sama byla zamlada neposedná a v Martínkovi se viděla jako v jezerní hladině.

Svět je veliký, lákavý a barevný a zajičci mají stále co objevovat. Jen opatrná tetka Fanyňka často opakovala: „Je to povětroň, hlídej si jej, Aničko, hlídej!“ Jenže ani zajiček Martin, ani jeho maminka na její rady tuze nedbali.

Jednou takhle zjara, když bylo všude plno květů a barev, se Martin vydal na cestu po mezi. Jde, ušima stíháš, čumáčkem očichává všechny vůně, co jich je. Vtom zčistajasna jako blesk z nebe za ním obluda štěkavá, chlupatá a nedobrá. Zajičkovi Martinovi se srdce málem rozskočilo. Upaloval ostošest, obluda jej dohání.

Kdyby Martin nebyl zajíc trénovaný, byla by to jeho poslední hodina. Nakonec pronásledovatele setřásl. Martin stojí, na roztrásených nohou se mu svaly chvějí, dech popadnout nemůže.

Usedl zajiček na mez a tenkým hláskem pláče. Tma se vkrádá do polí, hvězdy na nebi vycházejí. Martin je ve tmě, sám, opuštěný, cestu domů nenajde. Chodí smutný, uplakaný, maminku volá.

Fanyňka zatím nelenila, a jakmile se začalo smrákat a zajiček nikde, utíká nejbližší pěšinkou do lesa. „Kmotro liško, zle je. Martin se zatoulal, maminka Anička doma s večerí marně čeká, slzy roní.“

Kmotra liška hned věděla, kolik uhodilo. Slyšela odpoledne štěkot psa Dana, nejdivočejšího z jezevčků ve vsi, a protože měla dobře vyvinutý sluch a dokázala si vybavit směr, sestavila rojnici ze všech zvířátek. Vydali se smečci, jezevci, medvědi i mravenci. Celá lesní cháska vyšla zachránit zajička.

Každé zvířátko si ve tmě po svém očima blýská, sovy pomáhají, ani světlušky nechybí. Liška vepředu určuje směr, liščí mlád'ata vzadu stopy zametají.

Martínka našli unaveného a vyčerpaného několik kilometrů daleko. Už nevěřil tomu, že uvidí rodný dům. Jak byl šťastný, když jej maminka přivinula do náruče, to nelze vypovědět.

Maminka Anička Fanynce a kmotře lišce tuze děkovala, hned druhý den pečínku upekla. Pozvala všechna

zvířátka, která pomáhala Martina hledat. Toho odpoledne limonády tekly proudem, příběhy se vyprávěly a každý se radoval.

Fanyňka a kmotra liška stály opodál a notovaly si rozverně písničky, až se jim brady trásly a oči leskly.

Martínek od té chvíle nezapomenul, že i když teta Fanyňka neběhá rychle, zachránit umí v pravý čas.

Pochopil také, že domov není jen místo, kde má pelíšek, ale hlavně přátelé, kteří jej mají rádi.

KMOTRA LIŠKA MUDRUJE:

*Domov, to je rodina,
tam vše pěkně začíná.
Kromě vaší rodiny
pěstujte též vztahy.
Je to skvělá příležitost,
jak být pořád zdravý.*

JOSEFÍNA RÝMUJE:

*Domov, to je bezpečí,
rodina a přátelé,
vše, co zažijeme.
Dodává nám naději,
chrání nás i později,
když životem putujeme.*

Pohádky z parapetu

Napsala: Ludmila Hénková

Ilustrace: Jana M. Foltýnová

Vydalo Kartuziánské nakladatelství v Brně v roce 2017

Podzim...

Je krásný? Smutný? Radostný? Pro toho, kdo miluje teplo, slunce, světlo může být podzim se svými mlhami a brzkým stmíváním zdrojem skleslé nálady. Pro pečlivého zahrádkáře naopak radostnou dobou sklizně a chvílí uspokojení nad výsledky mnohaměsíční námahy. A pro milovníka lyží časem očekávání prvního sněhu. Je ale ještě jiný úhel pohledu. Pro ty z nás, kdo mají dávno za sebou "setkání s Abrahámem", je podzim v přírodě také připomínkou podzimu života. Liturgie vzpomínky na všechny věrné zemřelé – "dušičky" – nám to také připomíná.

Jak se člověk vlastně na podzim života těší nebo jak ho prožívá? Jako smutné ohlédnutí za obdobím mládí, za časem velkých plánů a dostatku sil? Nebo jako dobu pokojného sbírání ovoce? Nejsou to snad dny, jejichž realitu nechceme brát na vědomí?

Památka zesnulých a naše cesty na hřbitov nám připomínají, že náš pozemský život je opravdu konečný. A vzpomínky na ty, kteří už z tohoto života odešli, nás mohou s konečností smířovat. Teprve pohled na celek skončeného života nám ukazuje, jakou cenu život vlastně má. Že ovoce života není zanedbatelné. A kolik toho dává dalším generacím.

Po podzimu přichází v přírodě každý rok opět zima a jaro. Po smrti se ale otevírá možnost plného života s Bohem, vyústění naší pozemské cesty. Vezměme tedy na milost podzim, pokud se nám nelíbí – ten krásně barevný se žlutými a červenými listy, zralými jablky a chutnými ořechy. A vezměme také na milost náš osobní podzim života – období životní sklizně, vděčnosti, osvobození od mnoha plánů. Je to neopakovatelný čas vyhlížení cíle naší cesty. Vnímání místa, kde nás Bůh čeká.

*Ing. ThDr. Aleš Opatrný
Podle: www.vira.cz*

Barevní svatí

Pan farář se ptal dětí v hodině náboženství, kdo je to světec. Kromě dobrých i méně dobrých odpovědí zaslechl také, že světec je ten, kdo barevně září. Takové odpovědi nerozuměl, a proto žádal doplnění. Dítě vysvětlovalo, že v obci, kde bydlí babička, mají v kostelních oknech barevná sklička, vitráže, kde jsou vyobrazeny postavy světců. Když při nedělní mši svatě svítí do kostela sluníčko, prochází jeho světlo barevnými skličky a obrazy svatých září barvami.

Tak si může svatého představovat jenom dítě. Představa dospělých věřících už bývá prozaičtější, ale zároveň chudší a v určitém směru i zkreslenější.

Světec podle jejich představ musí být bezdětný, protože rodičovské povinnosti jsou překážkou k plnému věnování se svatosti. Nejlépe by měl být svobodný, protože v manželství může dojít i na sex – a jak je známo, ten není pro kandidáta svatozáře zrovna to akorátní. Ale především a nade všechno by se měl chovat vážně. Doporučuje se až smrtelná vážnost, nebo ještě lépe: měl by se chovat přímo smrtelně. Veselá mysl, dobrá nálada a smysl pro humor jsou vlastnosti dozařista pochybné a nevypočítatelné.

Osobně si myslím, že přesně takové představy naplňují nebe smíchem. Pokud se svatí něčemu smějí – a nemusí to být jen ti uvedení v kalendáři – tak především našim pokřiveným představám o obsahu jejich svatosti. Život světců je skutečně barevný. Ono dítě mělo svým způsobem pravdu.

U svatosti jde v zásadě o dvě věci: být křesťansky poctivý na místě, kam nás Bůh povolal, a žít své poslání radostně. Ať už jako vyznavač, panna nebo mučedník. Proto si myslím, že bez radosti to nejde ani po zemi, ani do nebe.

K radosti lidské duše patří smysl pro humor a veselé srdce. Svatý Pavel na ně apeluje v listu Filipánům, když píše: "Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se!"

Prosím tě, pane, daruj mi humor a milost porozumět vtípu, ať mám radost ze života a radost umím druhým dát. (sv. Tomáš More)

*Max Kašparů
Podle: www.vira.cz*

Uherský a chorvatský král Matyáš Korvín

byl v letech 1469 - 1490 spolukrálem Českého království a tehdy vládnul také Moravanům, Slezanům a Lužickým Srbům

Matyáš Korvín se narodil 23. 2. 1443 ve městě Kluži (rumunsky: Cluj-Napoca, maďarsky: Kolozsvár) v dnes rumunském Sedmíhradsku. Byl mladším synem Jana (Jáno-še) Hunyadiho (* 1407 † 1456), uherského gubernátora a věhlasného vojevůdce v bojích s osmanskými Turky. Přívlastek Korvín (Corvinus) získal Matyáš až později, podle pojmenování svého rodového znaku havrana (corvus).

Rod Matyáše Korvína nepatřil k tradiční vysoké šlechtě. Ale díky císaři a současně českému a uherskému králi Zikmundu Lucemburskému, a také působením vlastní až extrémní citlivosti, se Matyášův otec Jan (Jánoš) Hunyadi vypracoval mezi nejvyšší uherské magnáty. Přezdívali mu „Bílý rytíř“, také „Turkobijec.“ Jeho syn Matyáš si nedostatek urozeného původu plně uvědomoval. Proto se po celý svůj život snažil tuto jím nezaviněnou „vadu na krásu“ kompenzovat sňatkem s dívkami, které pocházely z významných evropských rodů.

Známo je důkladné a velmi kvalitní vzdělání Matyáše Korvína. Byl všestranně talentovaný, měl mimořádně velkou schopnost

učit se cizím jazykům. Ve své dospělosti kromě maďarštiny ovládal latinu, němčinu, češtinu a chorvatštinu. Proslul svou rozsáhlou reformou justice. Dodnes se o něm v zemích, kde kraloval, vyprávějí příběhy o tom, že se převlékal za prostého člověka, aby se v přestrojení dověděl, co jeho poddané trápí. Podle těchto vyprávění vždy velmi rychle sjednal nápravu. Tehdy dostal přezdívku „Spravedlivý“. V podání prostého lidu to byl dobrý a spravedlivý král. Dnes je Matyáš Korvín hodnocen jako jeden z nejschopnějších panovníků v Uhrách a ve střední Evropě.

Známo je také Matyášovo mecenášství a jeho blízký vztah k vědám a k umění. Podporoval šíření tehdy nového renesančního ducha ve stavitelství i v lidské společnosti. Patřil mezi vášnivé sběratele produktů umění a vědění. Jeho královská knihovna obsahovala asi 2500 svazků, což byla tehdy největší sbírka knih v Evropě. Mezi roky 1465–1467 založil na území dnešního města Bratislavy „Academia Istropolitana“ - první univerzitu v Uhrách. Na Matyášově královském dvoře se setkávali přední umělci, učenci a filosofové z celé Evropy.

Matyáš Korvín proslul i založením jedné z prvních stálých žoldnéřských armád ve středověké Evropě. S příchodem renesance do Uher se z válečníka a tyrana Matyáše stal muž, který pozvedl uherskou kulturu do výšin, z nichž jeho země čerpaly inspiraci po mnoho dalších staletí. Král Matyáš Korvín byl skutečným renesančním panovníkem. Byl si vědom toho, že k mocenské převaze potřebuje velké peníze. Proto se zaměřil na hospodářské reformy, na podporu měst a upevnění měny.

Po smrti svého otce se Matyáš, spolu se starším bratrem Ladislavem, dostal do služby ke dvoru českého a současně také uherského krále Ladislava Pohrobka. Tam se odehrála tragédie. Po smrti Jana Hunyadiho v roce 1456 král nejmenoval gubernátorem Uherska staršího z Hunyadiho synů Ladislava, jak očekával zesnulý Jan (Jánoš) Hunyadi. Jmenoval jím Oldřicha II. hraběte Celjského, svého vzdáleného strýce. Na sněmu ve Futogu tento Oldřich vyžadoval od synů Jana Hunyadiho splacení dluhů, které údajně zanechal jejich otec vůči státu. Nakonec bylo dohodnuto, že se Hunyadiové nejprve vzdají všech jím svěřených královských hradů.

Král Matyáš Korvín z rodu Hunyadi
(* 23. 2. 1443 v Kluži † 6. 4. 1490 ve Vídni)

Začít se mělo s pevností v Bělehradě. Mladý Ladislav Hunyadi vpustil do pevnosti krále a Oldřicha II. Celjského jen s omezeným doprovodem. Zde byl pak ráno dne 9. listopadu 1456 Oldřich Celjský za nejasných okolností Hunyadiho muži zabit. Králi bylo vysvětleno, že Oldřich byl nepřítelem státu. Matyášův bratr Ladislav byl pak obviněn z vraždy gubernátora Uherska a bez odkladu popraven.

Matyáš byl zatím jenom uvězněn ve Vídni a poté v Praze. Jeho poprava byla naplánována na den svatby krále Ladislava Pohrobka s francouzskou princeznou Margaretou. Král Ladislav Pohrobek však roku 1457 náhle zemřel, pravděpodobně na akutní leukemii. K jeho sňatku tak nedošlo, Matyáš byl omilostněn a za vydatné pomoci budoucího českého krále Jiřího z Poděbrad propuštěn z vězení. Jako zástavu na Matyášovu věrnost si Jiří z Poděbrad na Matyášovi vymohl slib, že si za manželku vezme Jiřího dceru Kateřinu.

Matyáš se v průběhu svého uvěznění a pobytu v Praze naučil rozumět a dobře mluvit česky. Získal tam také cenné poznatky o slabinách českého královského dvora. Právě tyto vědomosti a osobní zkušenosti se mu později hodily v politickém a vojenském střetu s českým králem Jiřím z Poděbrad.

Brzy po smrti krále Ladislava Pohrobka se Matyáš dočkal nečekaného zvratu. Díky

Otec Matyáše Korvína
Jan (Jánoš) Hunyadi (* 1407 † 1456)

politické obratnosti jeho strýce Michala Szilágyiho a vlivného Matyášova vychovatele Jana Vítěze, pozdějšího ostrihomského arcibiskupa a Matyášova rádce, zvolil uherský sněm roku 1458 Matyáše jednomyslně uherským králem. Poté bylo vyjednáno Matyášovo propuštění z Prahy. Korunován byl až roku 1464, neboť uherskou královskou korunu měl tou dobou v držení tehdejší císař Fridrich III. Ten ji před lety ukořistil pro sebe.

Po svém zvolení uherským králem se Matyáš rychle projevil jako energický a nemilosrdný vládce. Zlikvidoval opozici a vytvořil silnou, centralizovanou monarchii. Energeticky omezoval moc magnátů a to tak, že ho jeho odpůrci označovali za tyрана. Jeho styl vládnutí byl jasný: kdo nebyl s ním, byl proti němu. Klíčové posty obsazoval svými věrnými stoupenci. Byli to talentovaní lidé z vysoké i z drobné šlechty, schopní jedinci z domácího měšťanstva, ale také odborníci z jiných evropských království.

Matyášův soukromý život byl stejně bouřlivý jako jeho politická kariéra. Jako dítě byl zasnouben s dcerou Oldřicha II. hraběte Celjského, ale ta brzy zemřela. Matyášova snaha o sňatek s urozenou dívkou se poprvé naplnila v roce 1461, kdy se oženil s Kateřinou, dcerou českého krále Jiřího z Poděbrad. Manželství mělo upevnit spojení mezi Českým a Uherským královstvím. Bohužel, trvalo jenom 3 roky. Kateřina zemřela v pouhých 17 letech při porodu, a to i s dítětem. Tato lidská tragédie definitivně ukončila naději na trvalý mír mezi oběma královstvími.

Bronzová busta krále Matyáše Korvina

Po smrti Kateřiny se Matyáš oženil s Beatrixí Neapolskou. Ačkoliv mu ani ona neporodila legitimního dědice, stala se důležitou osobností Uherského království. Přivedla na uherský dvůr italskou renesanci v plné její kráse a vznešenosti. Jediného mužského potomka, Jana (Jánoše), porodila Matyášovi jeho milénka Barbara Edelpöcková, Rakušanka ze Steinu nad Dunajem (Stein an der Donau). Matyáš se marně pokoušel prosadit svého nelegitimního syna Jánoše jako svého zákonného nástupce. Nikdy se mu to nepodařilo.

Původně dobré vztahy mezi Matyášem a Jiřím z Poděbrad se rychle zhoršily. Důvodem byla především náboženská situace v Evropě. Katolická církev, v čele s papežem, označovala husitské Čechy za kacířské a jejího panovníka za „husitského krále“. Král Jiří sám sebe považoval za „krále dvojího lidu“, za utrakvistu, přijímajícího Tělo Páně pod obojí způsobou. Usiloval o pokojné soužití kalíšnické většiny českého národa s katolickou menšinou ve smyslu basilejských kompaktát.

Papež Pavel II. dne 23. 12. 1466 krále Jiřího z Poděbrad exkomunikoval a uvrhnul jej do klatby. Brzy nato jej, kvůli jeho kalíšnické víře, sesadil z královského trůnu a vyhlásil proti němu křížovou výpravu. Formálně byl zbaven trůnu i majetku, což se vztahovalo i na jeho zákonné potomky.

Této situaci využil uherský král Matyáš Korvín, který s podporou katolické „Zelenohorské jednoty“, vedené panem Zdeňkem ze Šternberka, zahájil přípravy na vojenské tažení proti českému králi. Využil tak skvělé příležitosti k rozšíření svého vlivu. V dubnu roku 1468 vpadl se svým početným vojskem do Českého království. Zpočátku byl úspěšný a ovládl velkou část Moravy. Dobyl město Třebíč, oblehl a obsadil brněnský hrad Špilberk, Hradisko u Olomouce aj.

Na počátku roku 1469 se s vojskem o síle asi 20 tisíc mužů vydal na Chrudimsko v Čechách. Jeho záměrem bylo obsadit stříbrem bohaté město Kutná Hora. Jiří z Poděbrad však prokázal svoje vojenské a taktické nadání, když shromáždil silné vojsko u vsi Vilémova nedaleko Havlíčkova Brodu. Využil svých znalostí terénu příhodného k tomu, aby zablokoval Matyášovi další cestu do Čech.

Vojska Jiřího z Poděbrad, podporovaná místním obyvatelstvem a vybavená husitskými bojovými vozy, úspěšně zablokovala mosty a brody přes řeku Doubravu. Matyášova armáda, unavená pochodem v zasněženém a obtížném terénu, byla obklíčena v údolí mezi strmým úpatím Železných hor a řekou Doubravou. Ze tří stran obklíčeny král Matyáš si uvědomil, že přímý boj by

pro jeho vojsko znamenal naprostou katastrofu. Bezvýchodná situace ho donutila k osobní schůzce s Jiřím z Poděbrad.

K osobnímu setkání panovníků došlo dne 27. 2. 1469 v kovárně dnes už zaniklé vsi Uhrov. Rozhovor proběhl za zavřenými dveřmi – král Matyáš Korvín ovládal český jazyk, proto nepotřeboval překladatele z češtiny ani do češtiny. Historické prameny naznačují, že Matyáš slíbil, že zanechá nepřátelství a opustí české země. Po tomto slibu byl i se svojí armádou ze zajetí propuštěn.

Setkání Jiřího z Poděbrad (vpravo) s Matyášem Korvínem po bitvě u vsi Vilémova dne 27. 2. 1469

V průběhu vojenského střetu u vsi Vilémova koncem února roku 1469 obě strany neutrpěly téměř žádné ztráty na životech. Tento vojenský střet nebyl bitvou v pravém smyslu toho slova. Přesto tato událost představuje jeden z nejdramatičtějších a nejzajímavějších momentů v historii Českého království. Tato událost vedla totiž k poměrně dlouhému rozdělení Českého království a k nastolení přibližně 21 roků trvajícího dvojvládí. Proč tomu tak bylo?

Matyášovy sliby měly jen krátké trvání. U Vilémova dané slovo nedodržel a 2 měsíce po setkání s králem Jiřím se téhož roku, dne 3. 5. 1469, nechal katolickými pány v Olomouci zvolit českým králem. Jiří z Poděbrad brzy poté jmenoval svým nástupcem Vladislava Jagellonského, syna polského krále Kazimíra IV. Tím, že již netrval na tom, aby titul krále přešel na některého z jeho synů, a tím, že vtáhl do politického dění polského krále, chtěl král Jiří zabránit dalšímu růstu Matyášovy moci. Uherský král Matyáš Korvín si však až do své smrti roku 1490 titul českého krále udržel. Při tom ovládal vedlejší země Českého království.

Válka mezi Jiřím a Matyášem pokračovala až do Jiřího smrti dne 22. 3. 1471. Část domácí šlechty, která Matyáše neuznávala, si dne 27. 5. 1471 zvolila nového českého krále, výše zmíněného Vladislava II. Jagellonského. Brzy poté, téhož roku 1471, byl

král Matyáš v moravském městě Jihlavě vyhlášen českým králem znovu. Tentokrát ústy papežského legáta. Ani potom boje mezi oběma českými králi neutichly.

Konec válečnému stavu přinesl až „Olomoucký mír“, zvaný též „Olomoucká smlouva“. Ta byla podepsána v roce 1479. Smlouva sice Matyášovi ponechala titul českého krále, ale faktickou a dědičnou vládu v zemích Českého království, včetně titulu českého krále, přiznala Vladislavu II. Jagellonskému. Matyáš si, až do své smrti roku 1490, podržel vedlejší země Českého království. Totiž Moravu, Slezsko a Horní a Dolní Lužici. Titulu českého krále, podle této smlouvy, směli užívat oba zmínění panovníci.

Do Matyášových služeb vstoupilo mnoho moravských, českých a slezských šlechticů. Jeho podporovatelem byl Zdeněk Konopišský ze Šternberka, který byl vůdcem katolické „Zelenohorské jednoty“. Pravděpodobně již před smrtí krále Jiřího z Poděbrad přešel na Matyášovu stranu Jiřího diplomat Albrecht Kostka z Postupic. Jedním z významných Matyášových velitelů vojska v česko-uherských válkách i v bojích s Turky byl Franc z Haje. Moravským zemským hejtmánem za vlády krále Matyáše v letech 1471–1479 a zároveň i nejvyšším kancléřem Království českého byl Ctibor Tovačovský z Cimburka. Ten se výrazně podílel na jednáních mezi Vladislavem Jagellonským a králem Matyášem.

Pan Vilém II. z Pernštejna se ke králi Matyášovi přiklonil v roce 1472 v zájmu propuštění svého bratra Zikmunda ze zajetí. Stal se pak jeho vojevůdcem. Matyášovým hlavním českým hejtmánem byl v letech 1476–1478 pan Bohuslav ze Švamberka. Dostal se však s králem Matyášem do sporu a byl uvězněn. Po více než ročním věznění si šlechta vynutila jeho propuštění. Pan Bohuslav se pak přidal ke svému synu Hynkovi, který mezitím přešel na stranu Vladislava Jagellonského. Přátelské vztahy s králem Matyášem udržoval také syn krále Jiřího Hynek, který s ním svého času cestoval do Itálie jako přední člen královny družiny. Působil také na Matyášově dvoře v Budíně.

Jedním z významných diplomatů ve službách krále Matyáše byl rodák z moravského Prostějova Jan Filipec. Ten se podílel na formování Matyášovy zahraniční politiky v 80. letech 15. století. Moravský šlechtic Jaroslav z Boskovic působil jako Matyášův tajný rada a kancléř. Ale vlivem dvorských intrik byl v roce 1485 obviněn ze zrady a ve

Bronzová socha krále Matyáše Korvína
v Budapešti

Vídni popraven. Jeho bratr Dobeš z Boskovic byl vrchním velitelem Matyášova „Černého pluku“. Měl značné zásluhy na Matyášových vítězstvích v rakousko-uherských válkách. Po bratrově popravě však přešel na stranu Matyášova protivníka, císaře Fridericha III. Matyášův slezský přívrženec Jan Bělík z Kornic působil v letech 1481–1488 jako hejtmán Horního Slezska.

Součástí úmluv „Olomouckého míru“ či „Olomoucké smlouvy“ z roku 1479 bylo také ujednání, že oba panovníci budou po sobě navzájem dědit pokud zesnulý král nebude mít legitimního mužského potomka. Když roku 1490 Matyáš Korvín nečekaně ve svých 47 letech ve Vídni zemřel, jeho životní plány se rozplynuly jako pára nad hrncem. Uherským králem byl uherským sněmem dne 15. 7. 1490 zvolen český král Vladislav II. Jagellonský. Všechny vedlejší země Království českého, včetně Moravy, se tehdy vrátily zpět do svazku zemí Koruny české. Český a uherský král Vladislav Jagellonský brzy po svém zvolení uherským králem natrvalo přesídlil z gotické Prahy do renesančního Budína. Dnes je Budín,

maďarsky Buda, součástí hlavního města Budapešti.

Uplynulo více než 23 let od chvíle, kdy tým maďarských archeologů objevil roku 2002 v jižní lodi zřícené baziliky Nanebevzetí Panny Marie v Székesfehérváru lidskou lebku. Nález dostal pořadové číslo „I/10“. Zprvu se zdálo, že nález není nijak výjimečný. Změnu přinesla úvaha, že by kosterní pozůstatek mohl patřit uherskému, chorvatskému a českému králi Matyáši Korvínovi. Maďarští vědci se rozhodli pro důkladnou analýzu před lety odložené lebky až poté co zjistili, že se nebyvale podobá ostatkům Matyášova nemanželského syna Jánoše Korvína.

Předběžné analýzy naznačují, že lebka odpovídá věku i tělesné výšce krále Matyáše Korvína. Její zelenavé zabarvení může být důsledkem kontaktu s pohřební kopií královské koruny. Odborníci se domnívají, že genetické testy by měly původ lebky definitivně potvrdit. V květnu roku 2025 byla zahájena rekonstrukce obličeje nalezené lebky č. „I/10“. Výsledky zkoumání se mají porovnat s ostatky a podobou Matyášova syna Jana (Jánoše) Korvína, pohřbeného v dnešním Chorvatsku.

Bazilika v Székesfehérváru byla totiž po staletí známá především jako místo korunovace, ale také jako pohřebiště středověkých uherských králů. Kosterním pozůstatky tam přežívaly dlouhá léta, navzdory skutečnosti, že za dobu své existence bazilika čelila četným a vážným poškozením. Zejména válečníky Osmanské říše.

Teorii podporuje i několik historických pramenů, které poukazují na pohřeb Matyáše Korvína. Ten se podle nich ve zmíněné katedrále roku 1490 skutečně konal. Například text z pera Matyášova dvorního historika a básníka Antonia Bonfiniho nám říká: „Královo tělo, oděné do purpuru, bylo vyneseno do rakve společně s mečem, žezlem, korunou, jablkem, zlatými ostruhami a odkrytou tváří v pečlivě vybraném prostoru otevřené předsíně baziliky.“

Na jasný, vědecky ověřený výsledek si veřejnost bude muset ještě chvíli počkat. Maďarští vědci nabádají k opatrnosti. Přitom opakovaně zdůrazňují, že vědecké ověřování hypotézy stále probíhá.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

Český právník Vám radí (9)

35. Našli jsme po babičce v Čechách dvě závěti, každá je napsaná v jiném roce. Která z nich platí?

Pokud závěti vedle sebe takzvaně neruší tu předchozí, vzájemně si neodporují, budou platit obě. Jestliže však jedna závěť popírá druhou, platí ta, která byla řádně sepsaná naposledy.

Doporučuji proto oslovit odborníka v České republice, který se zabývá dědickým právem. Vašeho právního zástupce, který Vám bude nápomocen.

36. Přišel mi dopis, ve kterém mě stavební úřad vyzývá abych odstranil základy na nemovitosti, které mohou způsobit škody na zdraví a majetku. Nemovitost je v nelukrativním místě a náklady by značně převyšovaly moje možnosti. Co mám dělat?

Je potřeba zvážit zda má cenu si nadále tento majetek držet, pokud Vám přináší jen problémy. Mohlo by se Vám také stát, že ze strany stavebního odboru dojde k nařízení odstranění závad prostřednictvím obce kde se nemovitost nachází, a následně tyto náklady budou po Vás vymáhány.

Doporučuji v tomto případě si obstarat právního zástupce, který dokáže s odborníky celou věc posoudit a navrhnout Vám to nejlepší řešení v dané věci.

37. Zemědělské družstvo působící v místě, kde vlastním zemědělské pozemky, mě oslovilo s nabídkou uzavření pachtovní smlouvy. Byla mi ale nabídnuta částka za užívání velmi nízká, v porovnání s částkou za užívání v okolí. Jak zjistím, že se jedná o běžnou částku? Na koho se můžu obrátit?

Takto nabízená částka se pravděpodobně odvíjí od bonity půdy, kterou vlastníte. Tu zjistíte z výpisu z katastru nemovitostí. V těchto případech je možné se obrátit jak na realitní kancelář, tak na advokáta který má s těmito případy zkušenost. Je běžné, že se ve stejné lokalitě nachází více zemědělců, kteří by o Vaše pozemky měli zájem. Proto je vždy potřeba jejich nabídky porovnat.

38. Zemědělské družstvo působící v místě, kde vlastním zemědělské pozemky, mě oslovilo s nabídkou uzavření pachtovní smlouvy na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou 10 let. Je to běžné? 10 let mi připadá dlouhá doba.

Běžné je, že ten, kdo má zájem takto půdu užívat zkouší různé způsoby, jak omezit vlastníka nemovitosti s jejím nakládáním v budoucnu co nejvíce. Pokud by totiž byl z Vaší strany v budoucnu zájem předmětné nemovitosti prodat, nebo uzavřít novou pachtovní smlouvu za lepších podmínek, nebylo by to pro Vás možné. Pokud by totiž budoucí kupec zjistil, že nemá možnost pozemky dlouhou dobu užívat, jeho nabídka kupní ceny by neodrážela reálnou cenu pozemku na trhu které nejsou zatíženy pachtem. Doporučuji si nechat posoudit pachtovní smlouvu advokátem.

39. Jsem spoluvlastníkem id. 3/4 nemovitosti v České republice. Daná nemovitost je ve velmi špatném stavu a vyžaduje rekonstrukci. Rad bych ji opravil. Druhý spoluvlastník s podílem id. 1/4, ale nechce investovat. Jak mohu v takovém případě postupovat?

Nejlepší v tomto případě je odkoupit podíl druhého spoluvlastníka. V případě, že by neměl o odprodej do Vašeho vlastnictví zájem, doporučuji podat žalobu na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. V případě, že bude nemovitost přikázána do Vašeho vlastnictví bude jen na Vás, jak s ní naložíte. Tento krok doporučuji učinit prostřednictvím Vámi zvoleného právního zástupce.

40. Se sestrou a rodiči jsme se dohodli, že majetek v České republice po rodičích zdědí ona. Sestra žije v Čechách. Právní rodičů jsem akceptoval. Slíbila mi ústně částku, kterou mi měla vyplatit do deseti let po smrti rodičů. Dnes je tomu 12 let a já nic nedostal. Mohu to po ní požadovat vyrovnání právní cestou?

Bohužel Vás musím zklamat. Z právního hlediska je Vaše pohledávka promlčená. Z morálního hlediska sice ne, avšak je jen na Vaší sestře, zda splní, co Vám slíbila.

41. Chtěli bychom koupit byt v České republice. Nemáme s tím však zkušenosti. Je to vůbec možné a jaké náklady jsou s tím spojené?

V nákupu nemovitosti v České republice nejste nijak omezeni, a to ani v případě, že nemáte České občanství. Pokud jde o náklady, pravděpodobně budete platit právníka a realitní kancelář. V budoucnu budete platit pouze náklady spojené s bytem a jednou za rok daň z nemovitosti. Daň z nemovitosti činí zanedbatelnou částku z hodnoty nemovitosti. Doporučuji si zvolit právního zástupce. Ten Vám pomůže nákup nemovitosti realizovat a v případě Vám doporučí realitního makléře, který Vám může s vyhledáním bytu pomoci.

Pokračování příště

Advokátní kancelář H&P Laws s.r.o.

*Zajišťujeme právní a realitní služby
na území České republiky*

JUDr. Jaroslav Horký
Sokolovská 6/85,
18600 Praha - Karlín

Tel. +420 221 719 041
Fax. +420 221 719 059
Mob. +420 602 205 400
jhorky@ak-hp.cz
www.ak-hp.cz

Národní hřebčín a kulturní krajina určená k chovu koní v Kladrubech nad Labem Památky UNESCO v naší vlasti (10)

Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem v okrese Pardubice v Pardubickém kraji České republiky je chovnou stanicí běloušů (koní bílé barvy) a vraníků (koní černé barvy) českého staro-kladrubského plemene koní. Dnes je v tomto hřebčíně chováno přibližně 300 staro-kladrubských koní. Probíhají v něm zkoušky výkonnosti hřebců, drezúrní i jiné závody a také řada akcí pro veřejnost.

Areál národního hřebčína v Kladrubech nad Labem spolu s okolní krajinou byl na „Seznam světového dědictví UNESCO“ zařazen roku 2019. Předcházelo tomu roku 1995 vyhlášení staro-kladrubského vraneho koně za národní kulturní památku a v roce 2002 obdobné vyhlášení kmenového stáda staro-kladrubských běloušů. V obou případech šlo o teplokrevné plemeno vzniklé křížením staro-španělských a staro-italských koní. Kulturní krajina kolem Kladrub nad Labem zahrnuje nejen chovné stanice, ale také okolní pastviny. Patří do ní uměle vybudované vodní kanály a přímé komunikace, lemované stromoradii. Tato krajina je vynikajícím spojením díla přírody a práce člověka.

Chovu koní v Kladrubech nad Labem se věnovali už páni z Pernštejna, kteří zdejší panství zakoupili v roce 1491. Součástí panství byla obora, kterou Maxmilián II. z Pernštejna dostal darem od českých stavů v roce 1560. Později zde vybudoval také hřebčinec, tedy chovatelské zařízení určené pro chov hřebců za účelem plemenitby. Císař a český král Rudolf II. Habsburský (králem v Českém království byl v letech 1575–1611) udělil kladrubskému hřebčínu status císařského dvorního hřebčína. Za jeho panování byli koně pocházející z Kladrub využíváni jako kočároví koně pro císařský a královský dvůr. Ve službách rakousko-uherské monarchie vyjeli naposled v roce 1918.

V roce 1918 získal kladrubský hřebčín do svého vlastnictví československý stát. Tehdy bylo rozhodnuto o likvidaci hřebčína. Do roku 1931 se chov podařilo téměř zničit rozprodáním jednotlivých koní a převody částí chovného stáda majetným zájemcům. S regenerací chovu ve 40. letech 20. století začal Prof. PhDr. MUDr. František Bílek, DrSc, Dr. h. c. Podle od-

borníků to bylo na poslední chvíli. K regeneraci museli být využiti zčásti i koně jiných plemen. Profesor Bílek shromáždil poslední kusy staro-kladrubských vraníků s prvotním úmyslem pokračovat v přirozené plemenitbě. To se ukázalo jako nemožné pro malý počet existujících jedinců a také z důvodu jejich pokročilého věku.

Do začátku regenerace chovu se zachovali jenom 3 vrani staro-kladrubští hřebci. Také v paralelní generaci matek (klisen) byla situace velmi neutěšená. Celkem bylo použito 54 matek různého původu. Šlo o 2 čistokrevné staro-kladrubské vranky, 23 čistokrevných staro-kladrubských bělek a 5 klisen s částečným podílem staro-kladrubské krve, 18 čistokrevných lipických klisen, 3 teplokrevné klisny a 3 klisny orlovského klusáka. Dále byli využíváni lipičtí hřebci, 1 hřebec s podílem krve „Nonius“ a 1 oldenburský hřebec.

Větší zmínku si zaslouží výše zmíněný Prof. František Bílek, který je až do dnešních dnů největším českým hipologem. Narodil se v Kunvaldu dne 16. 12. 1885. Záhy se jeho rodina přestěhovala do Slaného, kde absolvoval základní školu. Gymnázium navštěvoval v Praze. Poté studoval Filozofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze. Po získání doktorátu filozofie v roce 1909 se specializoval v oboru přírodních věd. Působil na Českém vysokém učení technickém (zkráceně: ČVUT) v Praze a na vídeňské univerzitě v oboru chovu zvířat. Mezitím také učil na středních školách v Praze, mj. na Církevním gymnáziu v Ječné ulici. Tam byla tehdy jeho žačkou budoucí oběť komunistického režimu paní JUDr. Milada Horáková, rozená Králová.

Během dalšího svého studia mohl PhDr. František Bílek praktikovat ve dvou nejvýznamnějších hřebčinech rakousko-uherské monarchie: v Kladrubech nad Labem a v Lipici. V roce 1917 byl jmenován docentem na Katedře obecné a speciální zootechniky ČVUT v Praze. V roce 1923 se stal řádným profesorem a vedoucím katedry tamtéž. (Poznámka J. K.: Vysokoškolské zemědělské školství chtělo původně působit na Karlově univerzitě v Praze. Svoje působení našlo až v roce 1788 na ČVUT v Praze. Od roku 1906

existoval Zemědělský odbor na ČVUT, od roku 1920 Zemědělská fakulta při ČVUT v Praze. Samostatná Vysoká škola zemědělská v Praze existuje od roku 1952.)

V roce 1924 pan Prof. František Bílek ukončil svoje studium na Lékařské fakultě Karlovy univerzity v Praze. Byla mu nabídnuta docentura na Katedře gynekologie Lékařské fakulty Karlovy univerzity v Praze. Tuto nabídku nevyužil, rozhodl se pro působení v oboru zootechnika. Lékařskou praxi vykonával jenom v omezeném rozsahu.

Prof. PhDr. MUDr. František Bílek se zasloužil o první nákup koní Převalského. Ti byli zakoupeni na jeho vlastní náklady v roce 1921. Když byla v Praze roku 1931 založena zoologická zahrada, věnoval pražské ZOO tyto Převalského koně spolu s 5ti jejich hříbaty. Jeho vědecká práce o krevním zastoupení plemen v krvi lipicánů mu byla později inspirací při záchraně staro-kladrubských vraníků.

Poslední žijící vraníky tohoto plemene hledal pan Prof. Bílek po celém Československu. Podařilo se mu dát dohromady pouhých 7 vraníků staro-kladrubských koní. Zprvu se musel postarat o jejich akutní záchranu, potom pracovat na dlouhé regeneraci jejich plemene. Prof. PhDr. MUDr. František Bílek, DrSc, Dr. h. c., zemřel dne 29. 3. 1972 ve věku 86 let.

Plemeno staro-kladrubských koní je v současnosti určeno především pro záprah před slavnostní kočáry a k ceremoniální a reprezentační službě. Používá se i pro rekreační projížďky. Při tom všem je výhodou klidná povaha koní staro-kladrubského plemene. Jde o unikátní plemeno, které je dnes v tomto rozsahu chováno jenom v České republice. V současnosti žije ve světě přibližně 1100 až 1200 koní tohoto plemene. Tak například Dánsko má od ledna roku 2024 nového panovníka Frederika X. Ten po svém inauguračním proslovu odjel v kočáře taženém spřežením staro-kladrubských běloušů. Koně slouží dánským královským stájím už 30 let, švédskému královskému dvoru přibližně 20 let.

*Z dostupné literatury připravil
Jiří Kachlík, Brno, Česká republika*

*Foto na zadní straně:
Staro-kladrubští bělouši*

